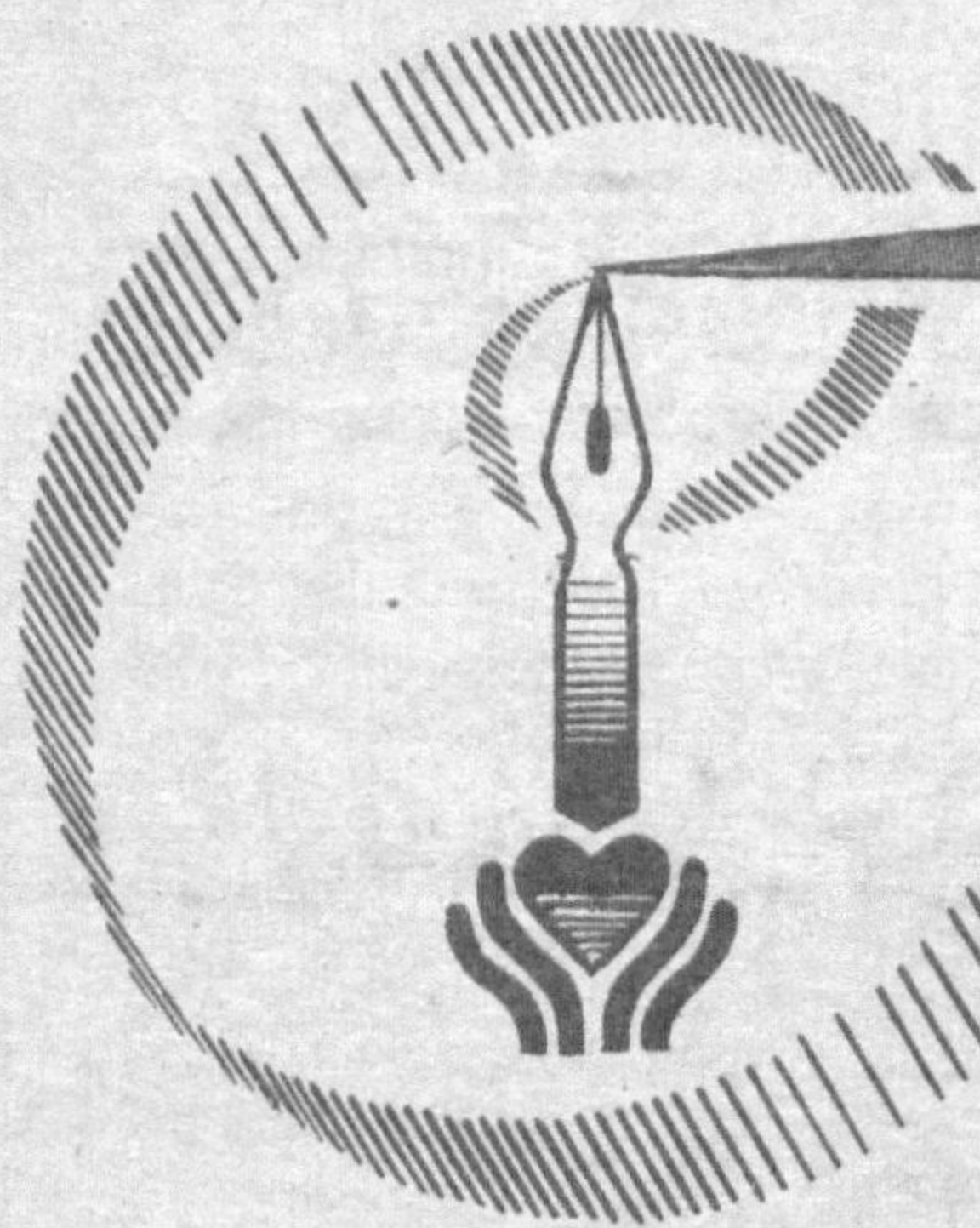

ИШОНЧ

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг газетаси

3

1995
йил
20
январь
(197)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА МАЖЛИС

18 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари ҳамда айрим вазирликларнинг раҳбарлари иштирокида йиғилиш бўлди. Уни Президент Ислам Каримов бошқарди. Йиғилишда Ўзбекистон Республи-

каси Олий Мажлиси ва маҳаллий кенгашларга сайловдан кейин вилоят ва туманларда ўтказилган биринчи ташкилий сессияларнинг якунлари, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш борасида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган ишлар ҳамда қишлоқ ҳўжалигида ислохот-

ларнинг бориши тўғрисидаги масалалар муҳокама этилди.

Республика Бош вазир А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов муҳокама этилган масалалар юзасидан ахборот бердилар. Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи

Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларининг бу борадаги ҳисоботлари тингланди.

Йиғилишда Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Бош вазир ўринбосарлари қатнашди.

(ЎзА).

СУРАТДА: мажлис пайти.
С. ЗУФАРОВ
(ЎзА) олган сурат.

Тармоқ касба уюшмалари ҳамда вилоятлар касба уюшмаларо кенгашларида ҳисобот-сайлов курултойлари давом этмоқда. Бўлиб ўтаётган бу анжуманларда аввало мустақил Ўзбекистон шароитида, мамлакатда амалга оширилаётган чуқур ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ислохотлар шароитида касба уюшмаларининг жамиятимиз тараққиётида тутган ўрни, мавқеи хусусида, мазкур жараёнларда касба уюшмалари бажарётган ва бажариши лозим бўлган муҳим вазифалар ҳақида гап кетмоқда.

Маърузачилар ҳамда ушбу маърузалар юзасидан музокараларда сўзга чиқаётган нотиклар янгида муҳитда меҳнатқашлар манфаатларини қатъий туриб ҳимоялаш, аҳолининг меҳнат қилиш бўйича Конституциявий ҳуқуқларини муҳофаза этиш, бу ва юқоридаги вазифаларни адо этишда давлат ҳамда ҳокимият органлари билан ҳамкорликда иш олиб бориш, айти пайтда улар билан тузилдиган битим ва шартномаларда меҳнат аҳлининг туб манфаатларини янада чуқурроқ ифода қилиш бўйича қимматли таклифлар билдирмоқдалар.

Шуниси диққатга сазоворки, касба уюшмалари ҳисобот-сайлов курултойларида вилоят ҳокимлари, вазирликлар, республика идораларининг раҳбарлари фаол иштирок этмоқдалар. Амалга оширилаётган ислохотларда касба уюшмалари билан янада жипсрок уюшган ҳолда иш олиб боришнинг аҳамияти таъкидланяпти. Бу борада Тошкент вилояти ҳокими Э. Рўзиевнинг курултой қатнашчиларига қилган мурожаати эътиборга лойиқ. Республика Президенти ва ҳукумати пойтахт вилояти олдида қўйган гоят залворли вазифаларни уддалашда у касба уюшмалари фаолиятига катта баҳо берди. Шу билан бирга ҳоким бу фаолият таъсирчанлиги ва самардорлигини оширишга даъват этди.

Кўпчилик маърузаларда меҳнатқашларнинг ижтимоий ҳимояси бўйича касба уюшмаларида тупланган тажрибага кенг ўрин берилмаётгани бежиз эмас. Ишчи-хизматчилар ойлик маошларининг ошиб боришига фаол таъсир кўрсатиш, уларнинг ойлик даромадларига мадад бўладиган қўшимча имтиёзлар яратишда чиндан ҳам анча ишлар қилинаётгани яққол кўзга ташланади. Оғир иқтисодий шароитларда одамларнинг ишсиз қолишига йўл қўймаслик, янги иш жойлари ташкил этиш, бўшаб қолган ишчи кучларини қайта тақсимлаш ва малакаларини ошириш, бошқа касб-хунарга ўргатиш борасида касба уюшмалари жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Ҳисобот-сайлов курултойларида меҳнат муҳофазаси ҳамда меҳнатқашларни соғломлаштириш масалаларига ҳам кенг эътибор берилмоқдаки, бу ҳам касба уюшмаларининг тараққиётимизнинг ҳозирги босқичидаги мавқеини мустаҳкамлаш ҳақида қайгуришнинг еркин ифодасидир. Шунини таъкидлаш ўринлидирки, қарийб ҳамма маърузаларда касба уюшмалари фаолиятида бу

Касба уюшмалари: ҳисобот-сайловлар

йўналишга катта эътибор берилаётган. Барча погоналардаги касба уюшма ташкилотлари ишчилар, деҳқонлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари ходимлари меҳнат шароитларини мунтазам текшириб, кўриқдан ўтказиб, бу соҳада, аиникса, хусусий корхоналар, ҳиссдорлик жамиятлари, ижара жамоалари, ширкатларда кўллаб нуқсонларни аниқлаштирилди. Бунда ўзибўларчиликка йўл қўйган раҳбарларга, техника хавфсизлиги бўйича муҳандисларга нисбатан ишдан бўшатишга қатъий чоралар кўриляпти, катта жарималар солиняпти.

Соғломлаштириш ишларига қилинаётган доимий гамхўрлик туфайли касба уюшмаларининг сай-ҳаракатлари билан, ташаббуслари ва иқтисодий кўмаклари остида кўпгина профилактикорийлар, дам олиш уйлари, болалар муассасалари қурилиб, ишга туширилмоқда. Касба уюшмаларининг мавжуд санаторий-профилакторийлари, дам олиш уйларида катта имтиёз, бепул йўлланмалар берилмоқда.

Ҳисобот-сайлов курултойларининг бориши касба уюшмалари серкирра фаолиятини кенг акс этиши билан бирга, улар фаолиятининг баъзи соҳалари таҳлилга етарли эътибор берилмаётгани ҳам кўрсатаётганини таъкидлаб ўтиш жоиздир. Жумладан, пастдан юқоригача касба уюшмаларининг бозор иқтисодиёти шароитидаги фаолияти бой тажрибасини умумлаштириш, бу борада жойларда туғилаётган ташаббуслар, ибратли тадбирларга кам эътибор берилмаётгандай. Ваҳоланки, ҳозирги босқичда ижобий тажрибани кенг ёйиш касба уюшмалари фаоллигига ўз ишларини янги шароитларда тўғри ташкил этишларига катта ердам бериши шубҳасиз.

Ўтаётган курултойларда касба уюшмаларининг пастдан юқоригача давлат ва ҳокимият органлари билан, турлича мулкый шаклдаги корхоналар, ташкилотлар маъмуриятлари билан ҳамкорликдаги ишларнинг хилма-хил шакллари тўғрисида, уларни янада такомиллаштириш, рағбатлантириш вазифалари тўғрисида конкрет мисоллар асосида кенг фикр юритиш фойдали бўларди. Аиникса, бошланғич касба уюшмалари ишни бугунги мавжуд реал шароит талаблари, давр руҳи асосида ташкил этиш масалалари атрофида муҳокама қилиниб, аниқ таъсиялар ишлаб чиқилиши гоят зарур.

Хуллас, тармоқ ва вилоят касба уюшмаларида ўтаётган ҳисобот-сайловлар ҳар қандай шароитда ҳам шу ташкилотлар учун катта ҳаёт мактаби бўлиб, республикамизда касба уюшмалари ҳаракатининг янги, сифат босқичига кўтарилишига ердам беради.

ЮКСАК ТАЪСИРЧАНЛИК УЧУН

"Ишонч" мухбирлари хабар қилдилар:

Ғаллаорол туман халқ таълими ходимлари касба уюшмаси кўмитасининг бир гуруҳ маорифчиларнинг автобусларда бепул юришини ташкил этиш ҳақидаги сай-ҳаракатларини туман ҳокимлиги маъқуллади. Эндиликда 37 нафар

мактаб раҳбарлари, 20 нафар услубчи ва назоратчилар туман ҳудудида бепул юришлари мумкин. Бепул юриш ҳуқуқига эга бўлган маорифчиларга гувоҳнома ва талонлар тарқатилди.

Халқ таълими ходимлари касба уюшмаси Уйчи туман кўмитасининг конференциясида қатнаб ишлайдиган ўқитувчиларнинг йўлқира ҳақи масаласи кўтарилган эди. Туман ҳокимлиги бу муаммонини ижобий ҳал этиш чорасини кўрди. Маҳаллий заҳирадан бу соҳа учун асқотадиган маблағ ажратилди. 1995 йилдан эътиборан ту-

ман ҳудудиде ишлайдиган халқ таълими ходимлари автобусда бепул юрадиган бўлдилар.

Наманган аврли газламалар бирлашмаси маъмурияти ва касба уюшма кўмитаси бозор иқтисодиётига ўттиш босқичининг ўзига хос қийинчиликларини ҳисобга олиб, ходимларини ижтимоий ҳимоялашнинг турли шакллари билан ишга солямоқда. Бу борада яна бир ташаббус кўрсатилди. Пиллакашлик корхонасининг 1-, 2-таничлари ҳамда чиқиндиларини қайта ишлаш тармоғида меҳнат қилаётган

ишчи-хизматчиларнинг бирлашма қошдаги болалар боғчаларида тарбияланаётган кичкинтойлари учун тўловлар 50 фозга арзонлаштирилди. Қолган ярми эса бирлашма ҳисобидан қопланадиган бўлди.

Фарғонадаги 3-автокорхона касба уюшмаси ташкилотининг маъмурият билан тузган ўзаро шартномасига кўра ҳар бир ишчига навбат билан Шохмардонга дам олиш уйига ёки санаторий-профилакторийга бепул йўлланма берилмоқда. Яқинда автокорхонанинг 35 йиллиги муносабати

билан 100 нафар ҳайдовчи қимматбаҳо совғалар билан мукофотланди.

Қувадаги "Иброҳимбек" ҳиссдорлик жамияти директори Миродил Ҳайдаровнинг ва ушбу корхона касба уюшмасининг ташаббусига биноан тумандаги "Офтобой" боқчасига 200 дона кўрпа ғилофи, 180 дона чойшаб ва 190 дона юмшоқ тўшак ҳадя қилинди. "Зумрадхон" ва "Дўстлик"қа ҳам болалар кўйлакларини, ўрин-кўрпа ва пардалик газламалар жўнатилди.

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

• **ВАТАН** ҳимоячилари куни муносабати билан мамлакатимиз Президенти Ислам Каримов Ўзбекистон Куролли Кучлари шахсий таркибига табрикнома йўллади. Президентимиз Фармонига мувофиқ Республика Куролли Кучларининг 3 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги тизими хизматчи ва ходимларидан бир гуруҳи республикамиз ордени ва медаллари ҳамда Фахрий унвонлар билан мукофотландилар.

• **ВАЗИРЛАР** Маҳкамасида эпидемияга қарши республика фавқулодда комиссиясининг бўлиб ўтган мажлисида 1994 йилги иш якунлари кўриб чиқилди ва 1995 йил ёзига қадар эпидемияга қарши хизматнинг пухта ҳамда ишончлигини янада оширадиган чорларни кўриш зарурлиги таъкидланди.

• **РЕСПУБЛИКА** Вазирлар Маҳкамасининг ресурслар, материал-техник таъминот ва шартномалар, хусусийлаштириш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш мажмуаларининг мажлиси бўлди. Мажлис "Ўзулгуржибиржасавдо" уюшмасининг 1994 йилдаги фаолияти ва 1995 йилда иқтисодий ислохотларни амалга ошириш истиқболларига бағишланди. Мажлисни республика бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқарди.

• **ХОРАЗМДА** фуқароларга Ўзбекистон Республикасининг янги паспортини топшириш бошланди. Урганч шаҳрида бу муҳим воқеага бағишланган маросим бўлиб ўтди. Вилоят ҳокими М. Жуманиёзов факрийлар ва ёшлардан бир гуруҳига янги нусхадаги фуқаролик гувоҳномаси — паспортларни тантанали равишда топширди.

• Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида бўлиб ўтган савдода бир АҚШ долларининг қиймати 25 сўм даражасида қайд этилди.

ДАСТУР ВА НИЗОМ ЛОЙИХАЛАРИ МУҲОКАМАДА

Касаба уюшмалари Жиззах вилоят Кенгаши Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг Низоми лойиҳасини ўрганиб чиқиб, қуйидаги тузатиш ва қўшимчалар киритишни таклиф қилди:

Низомнинг номи, "Ўзбекистон касаба уюшмалари Низоми (Устави)" деб номланиши мақсадга мувофиқдир. Чунки, Республикамиз меҳнаткашларининг асосий қисми Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг аъзоларидир. Шунинг учун, Низом номини қисқа ва аниқ қилиб ифода-ланса тўғри бўлади.

Низомнинг 4.5-моддасига, туман (шаҳар), вилоят, тармоқ, кўмиталари тузишда тармоқ Марказий Кўмиталарига барча ҳуқуқлар берилган. Бу соҳада ҳудудий кенгашлар ҳуқуқи чеклаб қўйилгандек. Аслида эса, туман, вилоят кўмиталарини ташкил этишда, кадрларни танлашда ҳудудий Кенгашлар ваколати ва масъулияти, Марказий Кўмиталар ваколатидан кам бўлмаслиги керак. Чунки, туман, вилоят кўмиталарининг қўндалик иши, вилоят кенгашлари билан бўлади. Вилоят Кенгаши раҳбарияти орқали, тегишли ҳокимликлар билан масалалар ҳал этилади. Шунинг учун 4.5-моддасига "Марказий Кўмиталар, тегишли вилоят ҳудудий касаба уюшма бирлашмалари билан бир-

галикда тармоқ кўмиталарини ташкил этади, уларнинг иш тартибини белгилаб беради", деган тушунча киритилиши зарур.

4.10-моддадаги Касаба уюшмалари Кенгашлари "касаба ташкилотларига услубий, ташкилий маслаҳат, ҳуқуқий ерд-дам кўрсатадилар, касаба уюшмаларини ва фаолларини ўқитишни", деган сўзлардан сўнг, "...кадрларни танлашни,

жой-жойига қўйиш ва барча тармоқлар учун кадрлар резервини ташкил этадилар" деб қўшиб қўйиш керак. Чунки, бу касаба уюшмаларининг бўғинларига, аппаратга тасодифий, тайергарликсиз кадрлар

келиб қолиш ҳолларининг олдини олади. Марказий Кўмилада ишловчилар эса вилоятлардаги кадрларни, уларнинг имкониятини, жойлардаги обрўсини, вилоят кенгаши-чалик яхши билмасликлари мумкин. Уставга киритиш учун биз таклиф этаётган бу қўшимча ва ўзгаришлар, касаба уюшмалари ташкилий тузилмасини замон руҳига мос бўлишида, жойларда обрўсини оширишга, энг асосийси, оддий касаба уюшма аъзолари учун кўпроқ фойдали бўлишига хизмат қилади.

И. ХУШИЕВ,

Касаба уюшмалари Жиззах вилояти кенгаши раиси.

ЗАМОН РУҲИГА МОС БЎЛСИН

ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат Дастури ва Низом лойиҳаси билан танишиб шунга амин бўлдим-ки, унинг мазмунидagi касаба уюшмаларимизнинг мақсади гоёта пок, ҳуқуқлари бисёр, вазибалари устивордир. Мен Дастур ва Низом лойиҳалари матнини асосан маъқуллашман, ҳамда қуйидаги таклифларимнинг ҳисоб-га олинишини истайман.

Янги Низом лойиҳасининг 4.10-банди 8-жумласи шу жумладаги "Ҳокимликлар" сўзи ва "билан биргаликда" сўзлари орасига "ва бошқа бошқурув органлари", шунингдек, "тақсимланиш" сўзи билан "назорат қиладилар" сўзлари орасига "шу билан бирга мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришда ижтимоий адолатга риоя этилиши устидан" сўзларини қўшган ҳолда таҳрир қилиниши керак.

Яна шу бандга "— тадбиркорлик ва тижорат фаолиятдан ишлаб топилган маблағларнинг сарф-харажатларини мустақил бошқарадилар, турмуши ночор бўлган касаба уюшмаси ташкилоти аъзоларини бир вақтда қувватлаш учун ўзларида хайрия жамғармасини ташкил этадилар", деган жумлаларни қўйишни ҳам муҳим деб ҳисоблайман. Булар касаба уюшмалари вазибаларини кенгайтириш билан бирга меҳнаткашлар ва уларнинг ерд-дамга муҳтож табақаларини ижтимоий-иқтисодий ҳимоя қилишни устивор таъминлаш имконини берган бўлур эди.

Марат АХМЕДОВ,

Сурхондарё вилояти касаба уюшмалари кенгаши иқтисодий ва тадбиркорлик бўлими мудир.

- Касаба уюшма аъзолари учун фойдали.
- Мақсади пок... вазибалари устивор.
- Кенг доирада фаолият кўрсатиб, тасаббус билан ишлайлик.

ФИКРЛАР УМУМЛАШТИРИЛДИ

Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Наманган вилоят бошланғич ташкилотларида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат Дастури ва Низоми лойиҳалари муҳокама этилмоқда. Бу ҳужжатлар лойиҳаси бўлиб ўтган туман конференцияларида фикрлар асосида умумлаштирилди. Хозирда Тўрақўрғон ва Чуст туман тармоқ касаба уюшмаларида муҳокама якунланди ва лойиҳалар асосан маъқулланиб, қуйидаги таклифлар билдирилди:

1 Дастур лойиҳаси бўйича:

Биринчи боб, биринчи сўз бошида ёзилган фикр олтинчи сўз бошида ҳам қайтарилаётгани учун тўлиқ чиқариб ташлаш; биринчи бобнинг охириги сўз бошида-

ги жумлани, яъни "касаба уюшмалари тузилмалари қайта ташкил этилганлигини ҳисобга" деган қисмини "қайта ташкил этилган тақдирда", деб ўзгартириш;

Бешинчи бобнинг номланишини қайта кўриб чиқиш керак ва шу бобнинг 15-сўз бошидаги "Касаба уюшмалари маб-лағларини республика касаба уюшмаси даражасида жамлаш" жумласини чиқариб ташлаш; Дастурни тўлиқ ўзбек тилида ифода-лаш, яъни русча сўзларни тенг маънодаги ўзбек сўзлар билан алмаштириш лозим.

II. Низом лойиҳаси бўйича:

"Устав" ўрнига "Низом" сўзини қолдириш; иккинчи боб, иккинчи пункт тўртинчи сўз бошидаги "бир касаба уюшмасидан бошқасига ўтганда" деган жум-

лани қискартириш. Учинчи боб, учинчи пункт биринчи сўз бошида "судлов идора-ларида" деган жумладан кейин... ва касаба уюшмаларидан" жумлани киритиш; Учинчи боб, бешинчи пункт, "нисбатдан" сўздан кейин "огоҳлантириш, қаттиқ хайфсан ва..." жумласини қўйиш; Тўртинчи боб, бешинчи пунктга "туман кўмиталари учун касаба уюшмаларининг бир минг, шаҳар кўмитаси учун уч минг, вилоят кўмитаси учун ўн минг аъзоси бўлган тақдирда, — деб ўзгартириш киритиш керак.

Шунингдек, учинчи боб, иккинчи пункт-даги: "бир касаба уюшмасидан бошқасига ўтганда", деган жумлани чиқариб ташлаш; тўртинчи боб тўртинчи пункт, олтинчи сўз бошига "бошланғич ташкилотининг" деган сўздан кейин "юқори" сўзини қўйиш маъқул бўлади.

нон заводи, савдо дўконлари, умумий овқатланиш тармоқлари, йўллар, те-мирйўл қурилди. Бир сўз билан айтганда, тап-тақир чўл сатҳида кўркам шаҳарча қад тиклади. Янги йилда яна бир-блок қуриб битказилади.

Улкан юк кўтаргичлар ишини хайрат билан кузатамиз. 4 мингдан зиёд одам ишляпти. Улар ўттизга яқин миллат ва-киллари. Энг мураккаб монтаж ишларини

шартнома асо-сида мосқалик мутахассислар бажаришмоқда. Ўзбек йигитла-ри ҳам бўш ке-

лаётганлари йўқ. Айниқса, Ўктам Ашу-ров, Овла Элбоев, Анатолий Комиссаров, Вадим Южалкин бошлиқ бригадаларнинг ишчилари гайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Сергей Горин, Те-мир Хайдаров, Алишер Маҳкамов каби инженер-техник ходимлар ўз касблари-нинг сир-асрорларини яхши билишади.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг йирик иншооти қурилиши янги йилда зарбдор суръатлар билан давом эттириляпти.

А. ТАЙПАТОВ,
Қашқадарё вилояти.

Андижон вилояти Асака шаҳрида 1992 йили ташкил топган "Анзис" заводи халқ ис-теъмоли моллари етказиб беришга мослашти-рилган. Заводнинг ку-нига йигирма турдан ортиқ ишлаб чиқарган маҳсулот илга манзур бўлиб, харидорлиги билан шуҳрат қозонмоқда.

Суратда: мазкур за-воднинг илгор ишчиси — кулолчилик цехи токари Каримжон Ахмадалиев. У қўнда-лик топшириқларни ортиги билан бажариш орқали жамоа ҳурматиға сазовор бўлмоқда.

А. АХМАДАЛИЕВ
суратга олган.

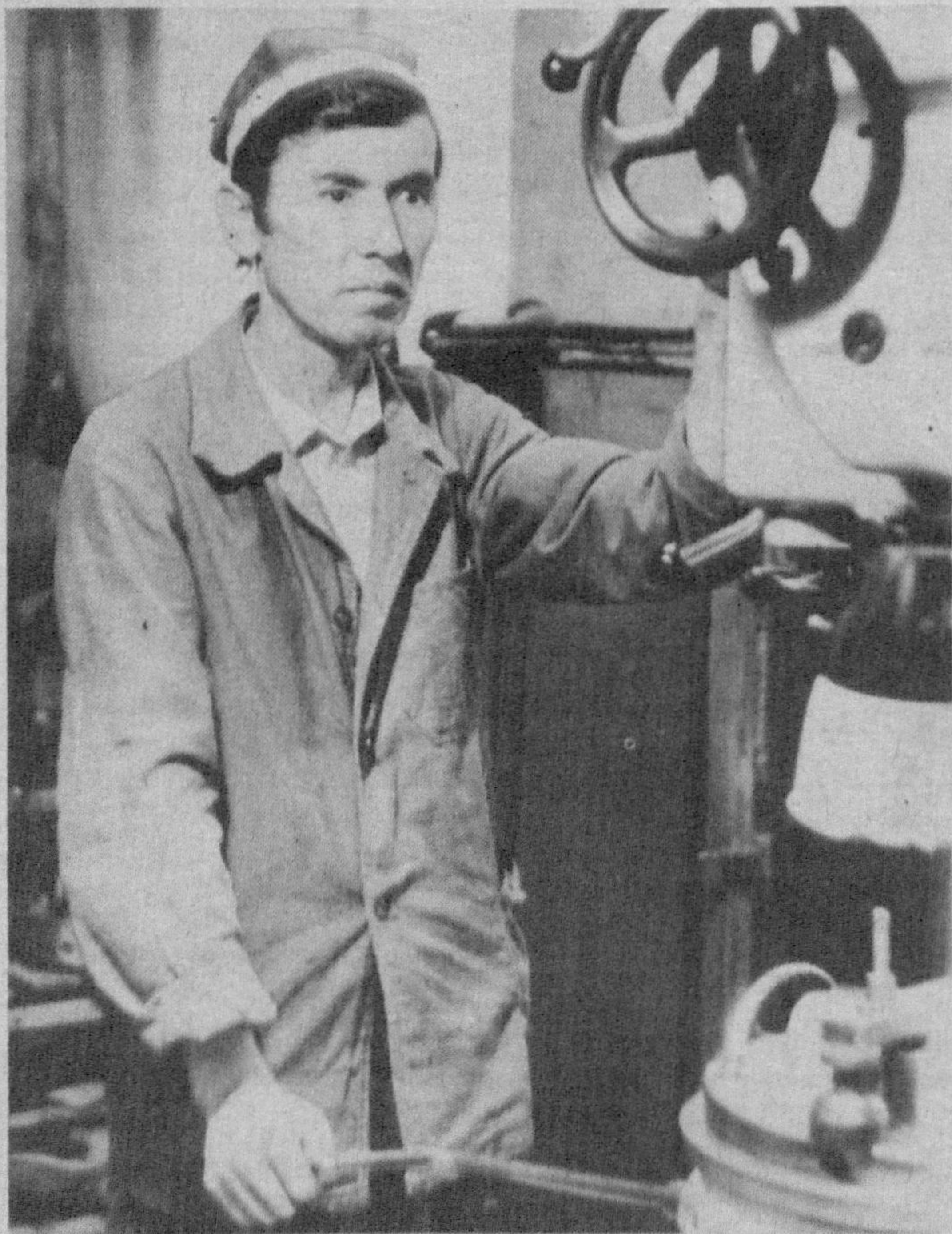
БУТУНГИ кунимизни электрсиз тасав-вур этиш қийин. Сим орқали таралувчи нур инсоният яратган мўъжизаларнинг энг муҳимларидандир.

Марказий Осиёда йирик ГРЭСлардан саналган Толлимаржон иссиқлик манбаи қурилишида амалга оширилаётган ишлар қўлаи нақадар кенг.

Толлимаржон ГРЭСи қуввати ва катта-лиги жиҳатидан Марказий Осиёда ягона ҳисобланади. Нур-хона 4 та блокдан иборат бўлади. Ҳар бир блок 800 минг киловатт соат электр қуввати ишлаб

чиқариш қудратига эга. Мамлакатимиз ва қўшни давлатларни электр қуввати билан таъминлаш яхшиланиб, янги саноат кор-хоналарини ишга тушириш имконияти тугилиши керак.

— Лекин четдан зарур қисмларни ўз вақтида ололмаётганимиз туфайли ГРЭС қурилиши бироз чўзилаяпти, — дейди бошқарма бошлиги Абдурасул Бозоров. — Шунга қарамай ҳозиргача 17 та иншоот ишга тушди. ГРЭСнинг биринчи блоки нур бера бошлади. 100 минг кв. метрдан ортиқ ҳажмдаги уй-жой, икки болалар боғчаси, 1567 ўринли мактаб, шифохона,

Ҳисобот — сайловлар

БУГУНГИ ҳаётни ойнаи жаҳонсиз, телефон-телеграфу матбуотсиз тасаввур қилиш қийин. Кўрсатувларни экранларга, зарур шояинч хабар ва хатларни мўлжалланган манзилларга узатувчилар, кундалик нашрларни муштарийларга тезкор етказувчилар хизмати бир қараганда кўзга унча ташланмасада, лекин бу соҳа меҳнаткашларининг ўз ишларига содиқлиги халқ учун ҳам, давлат учун ҳам муҳимдир.

Ўзбекистон алоқа ходимлари касба уюшмаларининг бўлиб ўтган II-қурултойида улар меҳнатига муносиб баҳо берилди. Тармоқ касба уюшмаси Марказий Қўмитаси раиси Т. Назаржонов ўзининг ҳисобот маърузасида таъкидлаб ўтганидек, соҳа меҳнаткашларини ижтимоий ғимоялаш таянчи асосан иш ҳақини мунтазам ошириб бориш ҳамда улар учун зарур меҳнат шaroитларини яратишдан, меҳнат муҳофазасини таъминлашдан иборатдир. Маърузачи бу борада қилинган ишларни умумлаштириб таъкидладики, ҳозирги пайтда давлатимиз ҳақ тўлашни марказлашмаган тизимга ўтказди. Ягона тариф сеткаси жорий қилинди. Бинобарин иш ҳақининг фақат энг кам миқдорини давлат белгилайди, холос. Қолган ҳамма масалалар музокара олиб бориш, битим ва жамоа шартномалари тузиш йўли билан ҳал қилинадиган бўлди. Бугунги кунда бу хусусда ҳўжалик ташкилотлари ва касба уюшмалари ўртасида тузилаётган битим ва жамоа шартномалари муҳим аҳамият касб этмоқда.

Республика халқ ҳўжалигидаги, шунингдек алоқа тармоғидаги иш ҳақининг тахлили шуни кўрсатдики, 1991 йилда алоқачиларнинг ўртача иш ҳақи республикадаги ўртача иш ҳақидан 3,7 фоиз ортқ бўлган бўлса, 1994 йилда эса 30 фоизга кўпайди. Ҳисобот даврида Марказий Қўмита алоқа вазири билан биргаликда ягона тариф сеткасидаги тармоқ коэффицентини қайта кўриб чиқишга эришди. Натижада уч мингта яқин алоқа электромонтерларининг ойлик маошларига 16,5 фоиз қўшимча қўшилди.

Ҳозирда тармоқда ўртача ойлик маош 535 сўмни ташкил этмоқда. Йил охиригача бу миқдор янада ошади.

Нотиқ тармоқ корхона ва ташкилотларини хусусийлаштириш соҳасида гапириб, ҳозиргача 25 дан ортқ корхона давлат тасарруфидан чиқарилганини айтди. 1995 йилда бу иш давом этади. Бу бизда мутлақо янги ижтимоий тоифалар, бир томонда корхоналар эгалари — иш берувчилар, иккинчи томонда ёлланма ишчилар каби тоифалар таркиб топаётганлигини аниқлатади, деди. Демак, касба уюшма ташкилотлари меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ғимоя қилишда касба уюшмалари билан иш берувчилар ўртасида давр талабига мос ўзаро муносабатларни, ёлланган ишчилар билан маъмурият ўртасидаги ижтимоий ҳамкорликни амалга оширишга масъулдирлар.

Ҳисобот даврида Марказқўма алоқа ходимларидан 1400 дан ортқ шикоят, ариза ва мурожаатлар тушди. Уларнинг 60 фоизи ижобий ҳал этилди. Уларнинг асосини ноҳақ ишдан бўшатил, ойлик маош ва мукофот пулларини тўлашда йўл қўйилган хатолар ташкил этади.

Маърузачи касба уюшмалари ўз ҳуқуқлари доирасида асосий эътиборни қонунларни бажарилишини таъминлашга қаратишлари лозимлигини алоҳида уқтирди. Алоқа корхоналарида меҳнат муҳофазаси билан техника хавфсизлиги қонун-

қондаларига амал қилинишига доир масалалар ҳисобот даврида бўлган Марказқўм мажлислари ва раёсат йиғилишларида бир неча марта муҳокама этилди. Ўтган тўрт йил мобайнида тармоқ касба уюшмаси назоратчилари томонидан 229 алоқа корхонаси текширилди. Техника хавфсизлиги қондалари 3050 бор бузилгани аниқланиб, уларни тугатиш чоралари кўрилди. 17 та алоқа иншоотлари ва воситаларининг қурилиши назоратдан ўтказилиб, улардан 9 тасида меъёр ва қондалар бузилиши ҳоллари аниқланди ва уларни бартараф этиш талаб қилинди.

Оғир иқтисодий шароитларга қарамай, алоқа корхоналари ўз ходимлари иш шaroитларини яхшилаш мақсадида белгиланган ишларни давом эттирмоқдалар. Бир қатор туман ва вилоят марказларида янги алоқа уйлари қурилиб ишга туширилди. Эски бинолар таъмирланиб замонавий талаб даражасига етказилди. Натижада алоқачиларимизнинг иш шaroитлари бирмунча яхшиланди.

Маърузачи, тармоқ меҳнаткашларининг дам олиши, саломатликларини мустаҳкамлаш соҳасида, болалар соғломлаштириш оромгоҳлари иши хусусида кўрилган тадбирларни ҳам тилга олди.

Қурултойда тафтиш комиссиясининг ҳисоботи ҳам тингланди. Бу ҳақда комиссия аъзоси Р. А. Қамбаров маъруза қилди.

Маърузалар юзасидан бўлган музокараларда Самарқанд вилояти бирлашган касба уюшмаси қўмитаси раиси Т. Ю. Раҳматов, Учқўрғон туман алоқа узели касба уюшмаси қўмитаси раиси О. Айтмуродов, Фарғона вилояти бирлашган касба уюшмаси қўмитаси раиси М. Ҳакимов, Тошкент телефон-телеграф станцияси касба уюшмаси қўмитасининг раиси Л. А. Болотникова ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар тармоқ меҳнаткашлари манфаатларини ғимоялашда касба уюшмалари олдида турган вазифаларни тилга олиш билан бирга, ҳисобот даврида қилинган ишлар тахлилини бойитдилар. Марказқўм билан тафтиш комиссияси фаолиятига ҳолисона баҳо бердилар.

Қурултой қўрилган масалалар бўйича тегишли қарорлар қабул қилди. Уларда Марказий Қўмитанинг ҳисобот давридаги фаолияти қониқарли деб топилди. Тафтиш комиссиясининг ҳисоботи тасдиқланди.

Қурултой қатнашчилари тармоқ касба уюшмаси ҳаракат Дастурини қабул қилдилар, Низомга киритилган қўшимча ва ўзгартришларни тасдиқладилар. Шу билан бирга Ўзбекистон касба уюшмаларининг янги матндаги ҳаракат Дастури билан Низомий лойиҳаларини асосан маъқулладилар.

Қурултойда тармоқ касба уюшмасининг республика касба уюшмалари федерациясига аъзо бўлиб кириши ҳақида ҳам қарор қабул қилинди. Марказий Қўмита аъзолари, тафтиш комиссияси таркиби, Ўзбекистон касба уюшмаларининг XV қурултойига делегатлар сайланди.

Қурултойда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари Қ. М. Рафиқов нутқ сўзлади.

Янги сайланган Марказий Қўмитанинг биринчи ташкилий мажлисида Тохиржон Назаржонов Ўзбекистон алоқа ходимлари касба уюшмаси Марказий Қўмитаси раислигига қайта сайланди.

Тожибой АЛИМОВ,
"Ишонч" мухбири.

МАҚСАД —
МАСЪУЛИЯТНИ
ОШИРИШ

Ўзбекистоннинг мустақиллигини тан олаётган жаҳон мамлакатлари сафи ортаётгани туфайли унинг халқаро алоқалари кенгайиб, "Ўзбекистон ҳаво йўллари"нинг янгидан-янги оламшумул йўналишлари ҳам очилапти. Бу аини вақтда ҳаво йўллари меҳнатчиларининг масъулиятини янада оширапти. Республикамиз ҳамда чет эл фуқароларини кўзлаган манзилларига бехатар етказиб қўйиш, уларга намунали хизмат кўрсатиш ҳамда халқ ҳўжалиги юкларининг тезкор ташилишини таъминлаш авиация ходимларидан ўз ишларига ўта масъулият билан қарашни талаб этади.

Ўзбекистон авиация ходимлари касба уюшмасининг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов конференциясида бу соҳа меҳнаткашлари ҳисобот даврида ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий жиҳатдан қандай ғимоя қилинганлигининг якуни чиқарилди. тармоқ касба уюшмаси Марказий Қўмитаси раиси В. С. Мельников ҳисобот маърузасида авиаторларнинг бозор иқтисодиёти шароитидаги турмуш тарзини яхшилаш, уларнинг ва фарзандларининг сиҳат-саломатликларини мустаҳкамлаш, зарур иш шaroитларини яратиш, меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлигини таъминлаш борасида қилинган ишлар сарҳисобини айтиб, бу соҳада ҳали ечимини қутаётган талайгина муаммолар мавжудлигини уқтирди.

Ҳисоботда ва музокарада сўзга чиққанларнинг нутқларида тармоқ ходимлари турмуш даражасини кўтариш ва манфаатларини ғимоя этишда ҳам юксак парвозлар зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Конференцияда тафтиш комиссияси ҳисоботи ҳам тингланди ва муҳокама қилинди. Қўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул этилди.

Конференция қатнашчилари тармоқ касба уюшмаси Низомий билан ҳаракат Дастурини қисман ўзгартриш ва қўшимча билан қабул қилдилар. Марказқўм аъзоларини, тафтиш комиссияси таркибини, Ўзбекистон касба уюшмалари XV қурултойига делегатларни сайладилар.

Конференцияда муқобил тарада С. Қамбаров авиация ходимлари касба уюшмаси Марказий Қўмитасининг раиси этиб сайланди.

Конференцияда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерация кенгаши раисининг ўринбосари З. И. Қодиров нутқ сўзлади.

"Ишонч" мухбири.

Соғлиқни сақлаш ходимлари касба уюшмалари Марказий Қўмитаси раиси О. Абдуллаева I-таъсис қурултойидан бери ўтган давр учун ҳисобот берар экан, мамлакатда рўй бераётган муҳим ўзгаришлар ҳаётимизнинг барча соҳаларига таъсир кўрсатаётганлигини алоҳида таъкидлади. Инсоннинг ҳаётий манфаатлари бош вазифа қилиб қўйилган, буюк келажакимизни бунёд этишга сафарбар этилган янги ҳуқуқий демократик давлат дунёга келмоқда. Биз ишлаётган янги шароитлар янгича ёндошувлар ва янгича мезонларни талаб қилмоқда.

Республика Президенти И. А. Каримов қийинчиликларни яширмай очиқ-ойдин бозор иқтисодиётига ўтишнинг ўзи ишлаб чиққан беш тамойилдан бири — кучли ижтимоий сиёсат юргизиш зарурлигига эътиборни қаратди. Ҳозирги вақтда энг оммавий ҳамда юқори даражада уюшган ташкилот — касба уюшмалари бу ишда ўз куч-қудратларини кўрсатишлари керак. Биз ўз фаолиятимизни худди шу асосда олиб боришга интилдик, дейишди маърузачи ва сўзга чиққанлар.

Аҳолига даволаш-профилактика

тика ёрдами кўрсатишни такомиллаштириш, тармоқ ходимлари, талаба ва ўқувчи ёшларнинг ижтимоий ғимояси шарт-шaroитларини яратиш, меҳнат ҳуқуқлари ва кафолатларини таъминлашга йўналтирилган сиёсат юргизиш мақсадида 1991

сидан Меҳнат вазириликнинг ролиги олинди. Суд-медицина экспертизасида ишловчи тиббиёт ходимлари маошлари 25 фоизга кўпайтирилди.

1994 йилнинг октябридан клиник кафедралар профессор-ўқитувчилар таркиби учун улар

лосаларини олишда тезкор чоралар кўрилди. Шунинг билан таъкидлаш керакки, Қўмита таклифлари ҳисобга олинди ва бу доришунос кадрларнинг тармоқда мустаҳкам қолишига имкон берди. Эндликда бу муассасаларнинг жа

сида 740 тиббиёт техникаси ва ускуналаридан фойдаланиш тўхтатилди. Меҳнат муҳофазаси учун масъул раҳбарлардан 420 кишига жарималар солинди.

Ижтимоий ҳаётдаги янгилаш жараёнлари 1994 йили ўтган ҳисобот-сайловларнинг боришига сезиларли таъсирини кўрсатди. Улар ҳар қачонгидан кўра кўпроқ ишчанлик, талабчанлик руҳида ўтди. Одамлар билан ишлашни билиш, улар манфаатларини қатъий ғимоя қилиш касба уюшмалари ходимлари фаолиятини баҳоловчи бош мезон бўлиб қолди.

Қурултой қатнашчилари тармоқ касба уюшмалари Марказий Қўмитаси таркиби, Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси XV қурултойига делегатлар сайладилар. Қўмита раиси этиб яна О. Абдуллаева сайланди.

Қурултой ишида Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси Ҳ. Жамолов, Республика Соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов, Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси раисининг ўринбосари М. Тўлаганова иштирок этдилар.

А. СИЛЕЕНКОВ,
"Ишонч" мухбири.

ИЖТИМОИЙ
ҒИМОЯ
ТАЯНЧИМЕХНАТКАШЛАР
САЛОМАТЛИГИ
ЙЎЛИДА

йилдан бошлаб ҳар йили Республика Соғлиқни сақлаш вазири билан икки томонлама битим тузиб, шу асосда ҳамкорликда иш олиб бормоқда.

Тиббиёт ходимларининг меҳнат ҳақининг ишлаб чиқариш тармоқларидаги ходимлар маошларидан ортда қолиб кетаётганини ҳисобга олиб Соғлиқни сақлаш вазири билан касба уюшмалари Марказий Қўмитаси биргаликдаги савъ-ҳаракатлари билан улар даромадларини бирмунча ошириш чоралари кўриляпти. Жумладан, тиббиёт ходимлари ўз мутахассисликлари бўйича бир муассасадан иккинчисига ўтиш вақтида маошлардаги фарқни тўлаш юза-

томонидан беморларга кўрсатиладиган хизматларга қўшимча ҳақ тўлаш тамойиллари ўзгартрилди. Уларга хизмат маошларининг аниқ фоизи миқдорида ҳақ тўлаш тартиби жорий этилди. Тиббиёт олийгоҳлари деканлари ва уларнинг ўринбосарларига тўланадиган қўшимча ҳақлар миқдори ўзгарди.

Касба уюшмалари Марказий Қўмитаси мулкни хусусийлаштириш жараёнларида фаол иштирок этишни ўзининг муҳим вазифаларидан деб билади. Жумладан, дорихона муассасаларини хусусийлаштириш бўйича қарор лойиҳасини ишлаб чиқиш ҳамда мутахассислар ху-

моалари хусусийлаштирилган дорихоналарнинг ҳақиқий эгалари бўлиб қолдилар ва кўпгина ходимларнинг тармоқдан кетиб қолиши олди олинди. 1994 йилнинг I октябригача республикада жами 1680 дорихона муассасалари хусусийлаштирилди. Шулар жумласидан 242 дорихона жамоа мулкига, 627 дорихона хиссадорлик жамиятига, 811 дорихона шахсий мулк шаклига айланди.

Тармоқ касба уюшмалари тиббиёт муассасаларида меҳнат муҳофазаси қилиш масалаларига алоҳида эътибор бериб келаяптилар. Соғлиқни сақлаш вазири билан қўлаб текширишлар ўтказилиб, улар натижа-

Пойтахт касаб уюшмалари ҳаётидан

— Омонуллу Шукровиш, Сизни пойтахт кенгаши депутатлигига сайланганлигингиз билан қизгин табриклаймиз!

— Раҳмат. Мамлакатимизда ўтган демократик сайловларда иштирок этиш барча қатори мен учун ҳам шарафли бўлди. Айниқса, фаолларимиз орасида Федерация кенгаши раисининг Олий Мажлис депутатлигига сайланиши аъзоларимизнинг касаб уюшмаларига бўлган юксак ишончидан далолатдир.

— 1995 йил юқори касаб уюшмалари ташкилотларида ҳисобот-саяловлар билан бошланди. Сафларида салкам бир миллион аъзосини бирлаштирган Тошкент шаҳар касаб уюшмалари ўзларининг бўлажак конференциялари ва республикамиз касаб уюшмалари курултойига қандай тайёргарлик билан келишмоқда?

— Ҳисобот даврида кенгашнинг 8 мажлиси, раёсатнинг 22 йиғилиши ўтказилиб, бу йиғилишларда 60 дан ортиқ масала қўриб чиқилди. Мазкур ма-

ЗАФАРЛАР ЙИЛИ

Тошкент шаҳар касаб уюшмалари кенгаши раиси
О. Ш. Сафоев билан мурожабат

салалар кучларни бирлаштириш, муаммоларни ҳал этишга, касаб уюшма кўмиталарининг иш услубларини такомиллаштиришга, ташкилий бирлиқни мустаҳкамлашга қаратилган.

Қўпгина касаб уюшма кўмиталари ўз ҳуқуқларидан фойдаланиб, меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини, ишчи ва хизматчиларнинг қонуний ҳуқуқлари бажарилишини қатъият билан ҳимоя қилаётганлиги ҳисобот даврида кўзга яққол ташланди.

Ҳисобот даврида шаҳар касаб уюшмалари кенгаши тармоқ касаб уюшмалари ва касаб уюшма кўмиталари билан ҳамкорликда касаб уюшма кенгашининг ўқув-услубий марказида кўча семинарлар, шаҳар касаб уюшма кўмиталари ҳамда корхоналарда янги сайланган касаб уюшма ходимлари ва фаолларнинг 30 фоизи малакасини оширди.

— Бозор иқтисодиёти шароитида шаҳар аҳолисини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича тузилган жамоа шартномаларининг роли муҳим аҳамиятга эга. Шу жиҳатдан Сизнинг шаҳар ҳокимлиги билан тузган ўзаро битимларингиз қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳам гапириб берсангиз.

— Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг фаолияти икки томонлама ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик, ошқоралик ҳамда ўзаро ишонч руҳида амалга оширилмоқда. Президент Фармонлари, ҳукумат ва ҳокимликнинг қарорларини вақтида амалга ошириш, қонунчиликка риоя қилиш доимий тарзда назорат қилинади. Қатор тармоқларда энг кам маош республикада белгиланганидан анча кўп бўлиб, 150—200 сўмгача боради. Шаҳар ҳокимлигининг меҳнат бошқармаси билан ҳамкорликда иш жойларининг қисқариши, корхоналарнинг тугатилиши муносабати билан ишсиз қолган кишилар, ёшлар, ногиронлар ва аёлларни ишга жойлаш ҳақида ғамхўрликни оширмоқдамиз.

Турар-жойларни хусусийлаштириш даврида касаб уюшмалари кўмиталарининг тақдирлари эътиборга олиниб, бир қатор корхоналар раҳбарлари жамоа шартномалари шартларига биноан меҳнаткашларнинг турар-жойларини хусусийлаштириш билан боғлиқ маблағларни корхона ҳисобидан тўлаб турадилар. Корхоналарни хусусийлаштиришда биринчи навбатда меҳнат жамоаларининг фикр-мулоҳазалари эътиборга олиниб, хусусий мулкнинг ўзлари хоҳлаган шаклини танлашлари учун имкон яратилмоқда. Мулкни хусусийлаштириш ишида касаб уюшма кўмиталари аниққаса фаоллик кўрсатмоқдалар.

— Сўнгги яна бир аънавий савол: Янги йилги тилакларингиз?

— 1995 йил ҳар соҳада фақат юксалишлар, зафарлар йили бўлсин!

Сўхбатдош: Акмал АҚРОМОВ,
“Ишонч” мухбири.

Факт ва рақамлар

Шаҳарда 3131 та бошланғич касаб уюшма ташкилотлари фаолият кўрсатмоқда. Улардаги касаб уюшма цех кўмиталарининг сони — 3068; касаб уюшма гуруҳларининг сони 10346; умумий аъзолар сони 800 минг кишидан иборат.

Жумладан, тармоқ касаб уюшма клублари, маданият уйлари ва саройлари, 11 та кино-театр, 65 та кутубхона, 31 та санаторий-профликторий ва 40 та спорт иншоотлари мавжуд.

2-Автокомбинат замонавий энгил автомобиллардан фойдаланиш ва техник хизмат кўрсатишга тўла мослашган энг йирик корхоналардан биридир. Корхонада асосан “ГАЗ-2410”, “РАФ” автомобиллари билан биргаликда “ГАЗ-3102”, “ГАЗ-31029” ва Туркияда ишлаб чиқарилган “Доган” маркали автомобиллардан фойдаланиш ва техник хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Автомобилларни вақтида аъло даражада капитал таъмирдан чиқариш муваффақиятга амалга оширилмоқда. Бозор иқтисодиёти шароити ишчи-хизматчиларнинг моддий аҳволига таъсир кўрсатишини тўғри тушунган касаб уюшмаси кўмитаси маъмурият билан биргаликда уларни ижтимоий ҳимоялаш тадбирларига катта аҳамият бермоқда. Бундай тадбирнинг тўғрилигини ҳаёт ўзи тасдиқламоқда. Илгор ҳайдовчи Б. Абзалхоновнинг декабрь ойидаги маоши 4334 сўмни, П. Машкевичнинг маоши 2591 сўмни, А. Йўлчиснинг ойлик маоши 2582 сўмни ташкил

ИШОНЧНИ ОҚЛАШ — АСОСИЙ ВАЗИФА

қилди. Режа кўрсаткичларини ошириб бажарган ҳайдовчиларнинг ойлик маошлари эса мукофот ва қўшимча тўловлар ҳисобига 6-8 баробар ортишига ҳам шароит яратилган.

Корхонамизнинг ишчи, ходимларига бериладиган имтиёзлар республика бўйича жорий этилган энг кам иш ҳақи миқдорида кам бўлмаслигини жамоамиз шартномасида белгилаб қўйганмиз. Моддий ердан пулнинг энг кам миқдори ҳам 2 ойлик энг кам иш ҳақидан кам эмас.

Корхонада зулуқсиз ишлаган йиллари учун нафақага қийшлар муносабати билан бериладиган мукофотлар ҳар бир ишлаган йиллар учун тўланадиган ойликнинг 50 фоизи миқдорида тўланади.

Фахрий унвон эгалари бўлган фахрийларга ойда бир марта қўшимча ҳақ тўланади. Бундан ташқари нискоҳ тўйлари ва бошқа маросимлар муносабати билан беш кунгача таътил берилади. Ногирон ва боқувчисиз қолганлар ҳам оталигимизда доим. Бундай оилаларга ҳар ой энг кам ойлик маошининг 50 ва 100 фоиз миқдорида моддий ердан пули тўланади.

Ўтган йилнинг декабрида корхонамиз ташкил топганига 35 йил тўлди. Шу муносабат билан байрам оши тортилди. “Алпомиш” маданият саройида байрам концерти ташкил этилди. Барча ходимларимизга эса 200 сўмдан 1500 сўмгача мукофот пуллари берилди.

Спорт билан шуғулланувчилар учун махсус зал, стол тенниси, футбол ишқибозларига мўлжалланган катта ўйин майдонимиз мавжуд. Йил давомида шахмат-шашка, спортнинг бошқа турлари бўйича мусобақалар қизгин ўтказилиб, голиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланадилар.

Хуллас, жамоа аъзоларининг ишончини оқлаш асосий мақсадимиз бўлган.

Фарҳод НУҒМОНОВ,
2-автокомбинат касаб уюшмаси кўмитаси раиси.

ЭЛ МЕҲРИГА САЗОВОР ИНСОН

Козим ака энергетика ва электротехника sanoati ходимлари Тошкент вилояти ҳамда шаҳар касаб уюшма кўмитасига 1966 йилдан бошлаб раислик қилиб келади. Тармоқда ходимларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш бўйича қатор тадбирлар ҳам амалга оширилган. Бахтсиз ҳодисалар тўғрисида жабрланган 181 нафар ишчига етказилган зарар ҳисоб-китоб қилиб тўланди. Тармоқ касаб уюшма кўмитасида узоқ давр меҳнат қилиб, нафақага чиққан фахрийларга энг кам маош миқдорида ойда бир бор моддий ердан кўрсатилмоқда. Корхона ошоналарида ишчилар учун пархез таомлар тайёрланади. Кам таъминланган оилалар ҳолидан вақти-вақти билан хабар олиб турилади, моддий ердан кўрсатилади. Санаторий-профилаторийларда

соғлиқларини тиклаш учун арзон нархда йўлланмалар берилади. Ҳар ойнинг биринчи сешанбасида касаб уюшма кўмитасида малакали мутахассисларнинг тақдир этиштилади, таъриблар алмашинади, касаб уюшма фаолларининг иш услублари ўрганилади.

Меҳнат қилган элда азиз, дейди халқимиз. Козим Махсудхонов “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган энергетик” фахрий унвони соҳибидир. Нуруний отахоннинг кўксини “Шавкатли меҳнати учун”, “Ўзбекистон энергетикаси фахрийси”, “Меҳнат фахрийси”, “Касаб уюшмаларидаги фаол меҳнати учун” нишонлари ва “Тинчлик жамғармаси” фахрий медали беэаб турбиди.

Кишилар сиҳат-саломатлигини ўйлаш, ташвишларига шерик бўлиб яшаш Козим ака Махсудхонов сингари инсонлар учун кундалик иш бўлиб қолган. Одамлар меҳрига сазовор бўлиб яшаш бундай кишилар учун катта бахтдир.

Улугбек ПҲЛАТОВ.

Тошкентдаги “Шарк гули” бадий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳиссдорлик жамиятига айланди бундан буён меҳнат жамоаси эришган ютуқлар қувончлидир. Жамият касаб уюшмаси кўмитаси раиси Матлуба Умарова мухбиримиз билан сўхбатда янгича ишларнинг афзалликлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Корхонамизнинг шахримизда, қолаверса мамлакатимизда тутган ўрни ва обрўси билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Чунки у ўз маҳсулотлари билан аллақачондан буён жаҳонга доврғ солиб келаяпти. Жамиятнинг 2600 аъзоси бор. Унинг икки мингга яқин корхонанинг ўзида ишлайди, 600 киши ўз уйда касаначилик усулида меҳнат қилиб, ишлаб чиқариш кўламининг ошишига муносиб ҳисса қўшаяпти.

— Ишчиларнинг ўртача ойлик маошлари қанча?

— Аслида ўртача ойлик маош 450-500 сўмни ташкил этади. Унга ҳар ойда бериладиган 50 фоиз мукофот пули билан 150 сўмлик товон пули қўшимча минг сўмга бориб қолади. Айрим малакали ишчи ва мутахассисларимиз 1,5 минг сўм ҳам олишарди. Ҳиссдорликнинг ижобий томони шунда эканки, ишлаб чиқариш юксалиши, фойда олиш кўпайгани сари иш ҳақи ошиб бораверар экан.

— Матлуба Норматовна, ўтган йили қанча фойда олинди?

— 1994 йили жамоамиз 3 миллион сўмга яқин соф фойда олиш билан якунлади. Йил давомида 15 миллион сўмлик 84 турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Бу 1993 йилдагидан 24 хилга кўпдир. Улар асосан ранго ранг сўзаналар, кўрпа жилди, ёстиқ жилди, дўппи ва рўмоллар, болалар ва аёллар кўйлаклари, халатлар... Бизда учта-попоп, дўппи, тикувчилик цехлари ишлаб чиқаришнинг асосини ташкил этади. Корхонамизга ўзимиз эгалик ҳуқуқига эришимиз биланок ишчиларга сотилган акциялар (қимматбаҳо қоғозлар) ҳисобига ўтган йилнинг биринчи чорагида 100 фоиз, иккинчи чорагида 200, учинчисида 100 ва сўнгги чоракада эса 250 фоиз дивидент олинди.

Ростини айтганда, ўтган йил биз учун катта имтиҳон бўлди. Бу синов бизни фойда олиш йўлига бошлади. Бу биринчидан Президентимизнинг ижтимоий ислохотларни рўёбга чиқариш ташаббускорлигини қўллашимиз бўлса, иккинчидан корхона раҳбарияти билан касаб уюшмаси ташкилоти ҳар бир тадбирни ҳамжиҳатлик билан амалга оширишга киришганлигининг самарасидир. Чунончи, 1993 йилнинг октябр ойида бирлашма давлат ихтиёридан чиқа бошлаган пайда жамоага акция сотишда анча қийинчилик бўлди. Чунки кўп ишчиларда уни сотиб олиш учун пул йўқ эди. Шунда жамият раиси Саида Исмоилова Ганиева корхона маблағи ҳисобидан ишчиларга қарз берди. Бу қарз 1994 йилнинг биринчи чорагидаёқ тўла қопланди. Ушандан буён фақат фойда

қўрапмиз.

— Кўриётган фойданинг касаб ташкилотга, жамият аъзоларининг ижтимоий ҳимоялаш эҳтиёжларига нафи қандай?

— Ие, нимасини айтасиз, ахир у меҳнат жамоасиникию. Жамоани ҳар жиҳатдан бошқариш, қўллаб-қувватлаш асосан касаб уюшмаси зиммасида. Маъмурият билан тузилган шартномага биноан фойданинг маълум қисмидан фойдаланишимиз кўрсатилган. Фақат ишчиларга эмас, уларнинг фарзандлари ҳам ардоқда бизда. Корхона қошидаги 135 ўринли болалар боғчасида тарбияланаётган болалар учун ота-оналаридан ойна олинган бадал бекор қилинди. Бу бир йилда 210 минг сўмни ташкил этади. Бундан ташқари шу боғчада ишлайдиганлардан ҳар ойда олинган 50 сўмлик овқат пули ҳам олинмайдиган бўлди. Ишчи-хизматчилардан 350 киши пархез таомлар талонидан фойдаланмоқдалар. Бизда меҳнат фахрийларига ҳам алоҳида ҳурмат ва эҳтиром кўрсатилади. Корхонамизда 20 йил ишлаб пенсияга чиқадиған ишчига бирийўла икки маош миқдорида мукофот берилади.

Ҳар бир ишчи оиласи рўзгорини бутлашга озми-кўпми кўмаклашиш мақсадида Зангиота туманида ўз ерданчи хўжалигимизни ташкил этганмиз. У ерда етиштирилган картошка, сабзавот ва мевалар жамият аъзоларига бозордагидан 50 фоиз арзонга сотилади.

Жамият цехларида меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги тўла таъминланган. Ўтган йили бирорта ҳам бахтсиз ҳодиса еки ишлаб чиқаришда шикастланган рўй бермади. Илоҳим доимо шундай бўлсин. Тиббиёт пунктимиз, шаҳардаги бизни оталикка олган 14-поликлника шифокорлари ишчи-хизматчиларимиз сиҳат-саломатлигидан ҳаминша кўз-қулоқ бўлиб турадилар.

— Гапларингиз мазмунидан ишингиз “беш”га ўхшайди?

— Йўқ, унчалик эмас, жуда мактабига берилиб кетдими шекилли. Ҳар тўққисда бир айб бор, деганларидек бизда ҳам камчиликлар, тақчилликлар, ечилиши қийин бўлган масалалар йўқ эмас. Ўтган йил бошида тузилган 9 банддан иборат жамоа шартномасининг айрим бандлари тўла бажарилмади. Жумладан, уй-жой таъминоти, ишчи-хизматчиларнинг дам олишини тўла ташкил этиш, ўз сиҳаттоҳимизга эга бўлиш сингари вазифалар ҳамон қоғозда қолиб кетмоқда. Лекин келажакда бу муаммоларнинг ҳам ечимини топамиз. Уй-жой жамғармаси ташкил этиш, дам олиш зонаси сотиб олиш, корхона учун санаторий-профилаторий қуриш ниятларимиз бор. Ноумид шайтон, дейдилар, умид бизнинг йўлдошимиз.

Сўхбатдош: А. ТОҶИЕВ.

1944 йил, 8 март — 22 май. Тошкент темир йўли касаб уюшмалари Тошкент — Зиевуддин йўналиши бўйича маданий-тарғибот поезди уюштирди. Ушбу поезд иштирокчилари омма ўртасида 146 маъруза қилди, 101 бора кино кўрсатди, 53 бор концерт намоиш этишди. 302 нафар муҳтож оилаларга тиббиёт ёрдами кўрсатилди, 648 жуфт оёқ кийимни таъмирдан чиқариб беришди.

1944 йил, апрель. Уруш бошидан бошлаб касаб уюшмалари ташаббуси билан 84489 мерган-жангчи, 6 мингдан ортиқ ҳамшира, 20 минг санитар-инструкторлар ва санитар-дружиначилар тайёрланди. Шунингдек, 3 миллиондан ортиқ киши (ПВХО) ҳаво-кимё жангига қарши қураш нормалари учун имтиҳон топширдилар.

1945 йил, май. Урушнинг бошидан охиригача Ўзбекистон касаб уюшмалари 100 мингга яқин ишчи кадрлар етиштириб чиқаришга бошқошлик қилди.

1946 йил, 11—13 июнь. Тошкентда МТС ва агро ташкилотлар касаб уюшмаларининг республика конференцияси бўлиб ўтди. Конференция республикада пахта етиштириш ишларини яхшилаш ва тобора жадаллаштириш тадбирлари ва режаларини бажаришга омmani сафарбар этишнинг биринчи навбатдаги вазифалари бўйича қарор қабул қилди.

1948 йил, 1 октябрь. Бу пайтга келиб, республика касаб уюшмалари ташкилотларининг 51035 аъзоси бор эди.

20—21 ноябрь. Тошкентда Ўзбекистон касаб уюшмаларининг биринчи уюшмаларо конференцияси очилди. Конференцияда Ўзбекистон касаб уюшмалари ташкилотлари фаолиятини мўтадиллаштириш бўйича раҳбарлик қилишга киришди.

1948 йил. Тошкент шаҳар касаб уюшмалари Тошкент вилоятининг 191 жамоа хўжалигига оталик қилишни зиммасига олиб, уларни ихтисосли кадрлар, техника ишчи кучи билан таъминлай бошлади.

1949 йил, 2 апрель. Касаб уюшмаларининг клублари, маданият уйлари ва саройлари, кутубхоналар, қизил бурчаклар ва кино қўйиш ишлари бўйича Бутуниттифоқ кўрингини ўтказиш йўлга қўйилди. Бу кўрикларда Ўзбекистоннинг 205 клуб ва маданият саройлари 700 қизилбурчак, 130 кутубхона, 5 санаторий, 8 дам олиш уйлари ходимлари иштирок этди. Кўрик якуни бўйича республиканинг 19 маданий муассасаси, жумладан “Қизил тонг” тикувчилик фабрикаси маданият саройи, “Тоштўқуваш” заводи қизил бурчаги, Чирчик “Электрхимкомбинат” клуби, Тошкент кўнчилик заводи кутубхонаси ишлари низоҳатда юқори деб топилди. Худди шу йили республикада 80 пионер лагери ишлаб, жумладан 36 ётиб дам олиш, 44 мавсумий дам олиш муассасаларида ишчи ва хизматчиларнинг 45380 боласи сиҳатини тиклаб қайтди.

1951 йил, 15—17 февраль. Тошкентда иттифоқдош республикаларо касаб уюшмалари иккинчи конференцияси бўлиб ўтди.

1951 йил, 16 март. Қорақалпоғистон вилояти касаб уюшмалари кенгаши ташкил топди. 1952 йил. Тошкентда уч йиллик касаб уюшма ходимлари мактаби ташкил этилди.

1954 йил, 2—3 апрель. Тошкентда Ўзбекистон касаб уюшмаларининг иттифоқдош республикаларо учинчи конференцияси бўлиб ўтди.

«Ишонч»нинг иқтисодий дарсхонаси

ОИЛА БЮДЖЕТИНИНГ ДАРОМАД ВА ХАРАЖАТ ҚИСМЛАРИ, ДАРОМАДНИНГ ШАКЛЛАНИШИ, МАНБАЛАРИ

Абдуқодир ўғли АБДУСАДИР — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Хар қандай бюджет, жумладан оила бюджети ҳам икки қисмдан ташкил топади, яъни даромад ва сарф-харажатлар.

Бюджетнинг даромад ва харажатлар таркиби даромад манбаларининг турлари ҳамда харажатлар йўналиши билан белгиланади. Маълумки, барча оила бюджетининг даромад манбаи меҳнатдир. Шу туфайли оила аъзоларининг меҳнат самараси даромаднинг миқдорига бевосита таъсир кўрсатади. Бозор иқтисоди шароитида меҳнатнинг миқдори ва сифат кўрсаткичлари билан даромад орасида узвий боғланиш бор.

Кейинги даромад манбаи бу мулк бўлиб, уни ижарага бериш, ёки меҳнат қуроли сифатида ишлатиб маҳсулот чиқариш, хизмат кўрсатиш ҳисобига даромад олиш мумкин.

Хар қандай оила кўйидаги даромад манбаларига эга: иш ҳақи, мукофот, қўшимча ишдан келадиган даромад, қимматбаҳо қорозлардан келадиган даромадлар, ижтимоий жамғармалардан келадиган даромадлар.

Бугунги кунда кўпчилик оиланинг асосий даромад манбаи бу иш ҳақи. Ўзбекистонда қабул қилинган қонунларга кўра ойлик иш ҳақи чекланмаган. Хар бир фуқаро ўз меҳнатига яраша иш ҳақи олади. Ойлик иш ҳақи раҳбар ходимлар, мутахассислар, инженер-техник ходимларга ягона тариф сеткаси асосан белгиланади. Ишчиларнинг ойлик иш ҳақи бажарган ишининг натижасига кўра белгиланади. Иш ҳақидан ташқари оила даромадининг яна бир муҳим йўналиши — мукофотдир. Кўпчилик идора, ташкилот, корхона, бирлашмалар мукофотининг салмоғи ойлик пул даромадининг 30—100 фоизни ташкил қилади. Самарали ишлайдиган корхоналарда мукофот ойлик иш ҳақининг 100 фоизи миқдорига тулланади.

Мукофот орқали меҳнат унвондорлиги, сифат кўрсаткичлар, тежамкорлик рағбатлантирилади. Шунинг учун бозор муносабатлари ривожланган сари мукофотнинг аҳамияти ортиб бораверади ва у оила даромадида салмоқли даромад манбага айланиб бораверади.

Қўшимча ишдан келадиган даромад масаласига келсак, бу имконият ниҳоятда кенг ва кат-

та. Қўшимча иш тури ҳам жуда кўп. Хар бир оила учун қўшимча ишнинг у ёки бу тури тўғри келиши мумкин. Қўшимча ишнинг қайси тури билан шугулланиш оила аъзоларининг имкониятига боғлиқ. Масалан, математика, физика, кимё, чет тиллар ўқитувчилари қўшимча дарс бериш эвазига даромад қилишлари мумкин. Ер майдони бўлган оилалар уйда мол боқиш, парранда, қўш боқиш эвазига қўшимча даромад топишлари мумкин. Врачлар уйда, асосий ишдан ташқари даволаш ишлари билан шугулланиб пул топишлари мумкин. Хунарманд оила аъзолари эса ишдан ташқари вақтда ўз хунарларидан фойдаланиб, қўшимча даромад то-

қўйса, ёки жамғарма банкларига қўйса туланидиган фойза ҳисобига муқобил даромад олиш мумкин.

Кўпчилик оилаларда ортиқча пулни уйда сақлайдилар. Натижада инфляция суръатлари ўсиб кетса, пул қадрсизланиб оила катта зарар кўриши мумкин. Шунинг учун пул ҳамма вақт ҳаракатда бўлиши керак. Уни ҳеч қачон уйда сақлаш керак эмас.

Республикада давлат мулкни акциялар орқали давлат тасарруфидан чиқариш жараёни кундан-кунга жадаллашяпти. Бир неча уюшмалар ўз акцияларини чиқариб сота бошладилар. Булар жумласига Ўзбекистон енгил саноат уюшмаси, давлат автомобиль транспорти уюшмаси, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, «Хумо» акционерлик жамияти ва бошқалар киради. Юқорида келтирилган уюшма, ташкилотларнинг акциялари ишончли

бўлиб, улар энг камида 30-50 фоиз даромад келтиради. Ундан ташқари уларнинг акциялари қиймати ҳам кундан-кунга ошиб бораёпти.

Акциялардан икки томонлама фойда олса бўлади. Биринчи фойда бу акцияга туланидиган дивидент (даромад), иккинчиси акциянинг номи-

нал қийматининг ошиши. Масалан, агар оила, дивиденти 50 фоизлик акция сотиб олса, икки йилда акциянинг қиймати қопланиб, шу вақтда унинг номинал қиймати икки баробар ошса, акцияни сотиб юбориш эвазига яхшигина фойда олиш мумкин. Ривожланган мамлакатларда фонд биржаларида акция олиб сотиш эвазига катта-катта фойда олишади.

Оила даромадининг яна бир манбаи бу оила мулки. Масалан, оила ўзи фойдаланмайдиган ер майдони, ортиқча уй ёки машина, дастохнинг ижарага бериб даромад топиши мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, бугунги кунда оила даромадининг манбалари ниҳоятда кўп бўлиб, улардан самарали фойдаланиш хар бир оилага боғлиқ.

Энди хар бир оила энг камида қанча даромад қилиши керак деган савол туғилади. Албатта, даромад қанча кўп бўлса, оила шунча юқори даражада ўз талабларини тўлароқ қондиради ва аксинча даромад кам бўлса эҳтиёжни тўла қондириш қийин бўлади. Кам даромадли оила ўзини ўзи кўп нарсадан чеклашга мажбур бўлади. Бу ҳақда кейинги мақолада батафсил фикр юритамиз.

Кейинги мақоламиз оила эҳтиёжлари ва уларни қониқтириш учун қилинадиган харажатлар тўғрисида бўлади.

Одабийлик сабоқлари

ИНСОН КАМОЛОТИ — ИСТИҚБОЛ ҚАНОТИ

Камолотга эришмоқ худо олдидаги ймон-этиқод арконларини бажармоқ, авлиёлар таъриф ва тавсиф этган талаблар даражасига етмоқ мавзуи катта ноёб асарларга сифгувчи фикрлар уммонидир. Муборак Қуръони Карим оятлари ҳамда Расули акрам саллоллоху алайҳи васалламнинг ҳадис мубораклари асосида кундалик ҳаётимизда учрайдиган комил инсон фазилатлари ҳақида сўз юритмоқ шу уммоннинг бир томчисидир.

Мустиқил Ўзбекистонимиз одамларини, айниқса, ёш авлодни комил инсон хислатларига эга қилмоқ олий неъматдир. Инсонларни яхшиликка чақирувчи, ёмонликлардан қайтарувчи ахлоқ илмларини ўқиб, ўрганиб бормоқ зарур. Бу — кишиларни ўз-ўзидан билишига имкон яратди. Ҳақ субхонаху ва таоло нима учун маҳлуқотлар ичида инсонни хушбичим, бежирим қилганлигининг хуш хабарини беради. Қуръони Каримдаги «Тийн» сурасининг тўртинчи оятида Аллоҳ Таоло «мен бутун ҳайвонотлар ичида инсонни ниҳоятда маҳбуб ва марғуб таркиб суратда яратдим», дея нозил этади.

Инсон ҳам, ҳайвон ҳам ёмоқ-ичмоқ билан яшаш қобилиятини сақлайди. Аммо ҳайвонлар инсон фойдасига хизмат қилувчи маҳлуқотдир.

Ҳадиси Қудсийда таъкидланадиган, «Коинотда бор нарсаларни инсон учун яратдим. Инсонни ибодат учун яратдим», Демак, инсондаги туғма ҳислат ва қобилиятлар назарда тутилмоқда. Инсоннинг ақл ва идрок соҳиб сифатида тамомий маҳлуқотдан афзал қилинганлиги таъкидланади.

Шундай шароитда инсоннинг қандай ҳаракатда бўлмоғи даркор? Комил инсон бўлмоқ учун юриш-туриш қандай бўлиши, нима ишлар қилиш лозим? Бошқа маҳлуқотларга қараганда, фазилат ва шарофати ҳисобланган одамнинг бажармоғи лозим бўлган энг зарур вазифалари нималардан иборат?

Инсон бу вазифаларни адо этиш билан «афзал» маҳлуқот деган шарафли номни сақлайди. Акс ҳолда инсонга бўйруқланган вазифаларни адо этмаганлар худди ҳайвон, балки ҳайвондан ҳам гумроҳдир.

Бинобарин, инсонни камолотга эриштирадиган воситалардан бири дид-фаросатдир. Дид-фаросатни чархлаб, уни мақомага келтирадиган, юқори даражаларга кўтарадиган муҳим восита илмдир. Илм олган кишилар илми маърифат ва маданияти билан Парвардигорларнинг назарида олий даражага, улуг ўринга етишади ва жамиятда ҳам исзат топади. Олимлар ўз илмлари билан инсонларнинг мушкул ишларини осон қиладиган кашфиётларни яратдилар ва яратаятирлар.

Расул акрам саллоллоху алайҳи васалламдан ривоят қиладилар: «Олимларнинг обид устидаги фазилати худди тўлини ойнинг бошқа юлдузлар устидаги фазилати каби. Ҳақ субхонаху ва таоло Қуръони Каримда Олим Инсоннинг ўрнини баён қилиб мундоқ хуш хабар беради:

«Эй Ҳабибим Муҳаммад саллоллоху алайҳи васаллам, «Айтинг, оё билувчи зотлар билан билмайдиган кимсалар баробар бўлурларми?!» Дарҳақиқат, ақл эгалари, илмликлар Қуръони Каримдаги бандаларга айтилган панду насихатни қабул этурлар. («Зумар» сурасининг 9 ояти).

Инсон ўз устидаги вазифаларни илм дарёсини кечиб ўтмай бажаролмайди.

Илм қуввати инсоннинг афзали маҳлуқот эканлигини исботлайди. Бошқача айтганда, руҳ қувватидир. Руҳ қувватидан маҳрум бўлган инсонга ачиниш лозим. Бизнинг билишимизча, инсоннинг афзаллиги сурати билан эмас, балки руҳи-маънавияти, илми билан ажралади.

Юқоридаги оятнинг маъносига қараганда, илмликлар билан илмсизлар баробар эмасдир. Инсон фарзандлари хар бир соҳани ривожлантирадиган илмни билмоққа ундалади. Шунинг учун мустиқил Ўзбекистонимиз Президенти ҳурматли Ислам Каримов ёш авлодни камолотли инсон этиб, хар томонлама билим олишлари учун ривожланган мамлакатлар билан шартномалар туздилар. Бу ташқи мамлакатларда ўқиб, таълим олаётган ёшларга хар томонлама шароитлар яратиб бердилар.

Ҳозирги кунда Миср Араб Республикасидаги 2000 йиллик тарихга эга Жамил аль Азхар Университетида ва Қоҳира Университетида ҳаммаси бўлиб 360 нафар ўзбекистонлик фарзандлар диний ва дунёвий илмлар олиш билан бандлар. Шу жумладан, илм-фан бўйича ривожланган Америка Қўшма Штатлари, Англия, Туркия, Араб мамлакатлари ҳамда Марокаш, Бахратонда ҳам талабалар таълим олмақдалар.

Аллоҳ Таоло ўзининг инсон фарзандларига берган илми-ақли ва тафаккури билан осмонни замин, ҳайвонлар, ўсимликларга назар қилишга, ўйлашга чақиради.

Илм олиш учун комил ақл керак. Ақл, эса руҳнинг шарафидир.

Мия соғлом ҳолда бўлиб, хар нарсасга истеъдод билан қарашни кенглиги боғлиқдир. Аллоҳ «Хар нарсга ўз шаклига лойиқ ишлайди», деган бўлса, Пайғамбаримиз: «Ақл бойлиги зўр бойлиқдур», деганлар. Кейин инсоннинг гузаллиги ақлдан: Унинг бошқа зийнатлик нарсаси йўқдир, Ақл руҳнинг илмий ходими бўлса, «Фикр» ақл қувватини тартибга солгувчи мўмай йиғидир.

Шунинг учун Оллоҳ берган ақл хар бир ҳиссиётни шартсиз қабул қилиш билан идрок қилади. Ихтиёр билан ёки ихтиёрсиз хар бир ҳис-сезги эҳдига киради, фикр фойда бўлади. Қўрилган ёки ҳис этилган нарсаларни тартиб билан бирин-кетин идрок қилинади.

Ички аъзоларимизда муштарак аъзо деган машҳур бир исм бор: Бунни хизмати тошидаги эҳсос ҳисларини ички эҳсосларимизга қўшиб мияга етказиш (бунинг номи — сезги). Бу «эҳсос муштарак»га ҳақиқа қуввати, идрок этиш қуввати (қувваи холия), қуввати мусавварга мувофиқ деган шўбалар иштирок қилиб турадилар.

Шу шўбаларнинг ҳаммасини «қувваи мудрика ёки идрокия» дейилади. Бу уч қисмга ажратиб қўйиб, шаҳват қуввати қўшилган ҳолда, яъни унинг ёнига «қувваи салбия» ва «қувваи ғазабия» деган қисмлари ҳам қўшилиши билан «қувваи муҳаррак» ёки «қувваи иродия» деб аталади. Мисол учун, жисм тошидаги эҳсос ўринларини беш дарё десак, Дарёнинг устини вужуд деймиз, сувнинг қуйиладиган жойи миядур. Бу беш дарёдан оқиб келган сув каби маълумотлар мияга қуйилгандан кейин мия ичидаги қувватларни тўзатиб, тарбия остига олиш билан руҳ фазлланади. Шу ҳақиқатларга қараганда ашаш (умр кўриш) тарбия ички қувватларнинг қўшилиб кетишига боғлиқдир.

Доҳили кўннинг ўзи ҳам ташқи ёрдамга мутождир.

«Қувваи мудрика» ўрганган маъналар суратини «Қувваи идрокия» қилгани учун биринчиси «қувваи олимпиа» дейилади. Иккинчиси «Қувваи омила», дейилади. Шундан келиб чиқиб, қувваи омила инсоннинг илм-маърифатга эришмоғига, қувваи омила бўлса феъл-ҳаракатнинг ижросига хизмат қилади.

Инсоннинг белгиси (илм) «қувваи омила»дир. Феъл ва ҳаракат қувваи омиладан туғилгандир. Ирода эса «қувваи омила»дан.

Демак, инсоннинг камолоти ифратдан эмас, шу икки муҳим қувватнинг эътидосидир.

Бунни тубандагича таъбир қилсак ўринлик бўлур:

Қувваи олиманинг кўрунишига қараб ҳикмат, дейилади.

Қувваи омиланинг кўрунишига қараб эса ифбат, дейилади.

Ҳикмат одамларни илми-дониликка, фан сирларини очишга ундайди, Маърифатга даъват этади.

Ифбат нафсимизни гуноҳ ва бузук ишлардан сақлайди, гуноҳ масъулиятдан, ҳаром-ҳаршидан, нафсимизни тиймасликдан асрайди.

Аллоҳ соҳиб — ифбат эгаси.

Ифбатли киши хар вақт назари ибрат ила ҳаракат қилур. Кеча-қундуз унинг фикри-зиқри бирор шахсга яхшилик, хайрохлик қилишдир.

Ҳазрати Луқмон «Ифбат номуслининг энг маҳкам суянчигидир» дейди.

Расулulloх ифбатни шундай таърифлайдилар: «Ифбатсиз ва ҳадис инсон яланғоч жасад кабудир».

Ифбат эса сусткашлик, ўта бепарволик, ғайратсизлик демакдир. Умид ва саянингини душмани ифрат ҳиссиятсиз, маъносиз фикр ва ҳаёлларга гирифтор этади.

Аталот деб дангаса ва ялоқовликка айтилуру. Аталот инсон саодатининг зўр офатидир. Бу эса хар хил фазл ва камолотдан инсонни маҳрум этиб, хор ва залий ашамоққа чорлаб, сафолат чуқурига иргитадур. Алҳосил, ялоқов ва ишсизликка мойил кишилар дунё ва охиратда моддий ва маънавий инсониятдан маҳрум ва бебаҳра қолурлар.

Расули акрам набийий муҳтарам саллоллоху алайҳи васаллам айтар эдилар.

«Эй Оллоҳ, сенгагина сийгинаман, қайғу ҳасратимдан довдираб қолув, ялоқовликдан, аталотдан бахилликдан, ифратта кетишдан ҳам одамларнинг устун бўлувчиндан ўзинг сақлагайсан».

Шунинг учун хар бир инсон иш ва амалий фаоллият ҳикматини кўзда тутиб, бутун афёш ҳаракатда маънавий юксак бўлсалар, фазилатли комил инсон деган унвонга муносиб бўлиб, Оллоҳ таолонинг катта нийомига сазовор деб топилирлар. Акс ҳолда, дунё ва охиратда заполат ва надоматда қолишлари мумкин.

Авазхон ХАЙДАР ўғли,

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар

Маҳкамаси ҳузурдаги Диний ишлар қўмитаси мутахассиси.

Эзгулик тимсоли бўлмиш лайлакнинг томоқ тақиллатишини эшитганмисиз? Ўзбекистон электроаппаратлари илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига киравиришдаги майдонга ўрнатилган катта устун устида учта лайлак кўниб тургани тасвирланган... Улар ҳар соатда аввало бирлашма меҳнат аҳлига, қолаверса улар орқали барча Ўзбекистон халқига кут-барака тилаб тамоқ тақиллатишади.

— Ким ўйлаб топган бўлса ҳам барака топсин, боплабди. Ҳам киравиришга ярашган, ҳам у бирлашма рамзига айланган.

— Ким бўларди, Олим Абдураимовичда. Ана радиомиздан ўзи ашула айтапти. Тушлигимиз бошланди.

— Ҳали ўша одам ихтирочи — муҳандис десам, ашулачи ҳамми?! — ҳайрон бўлиб шеригимга қарадим.

Шеригим мийғида кулиб:

— Бу одам ўзи шеър ёзиб, ўзи ижро этади. Сиз унинг ҳикояларини ўқимаганга ўхшайсиз-а! Биринчи китобини мен сизга совға қиламан.

— Китоб ҳам ёзади денг?

— Ҳа-да. Сўхбатимиз тугамай бир қошонага кирдик.

— Бу спорт комплексимиз — эртанги мусобақага тайёргарлик машқи ўтказилапти. Ана ўзи 13-рақамда ўйнапти.

Мен ҳайратда 13-рақамли ўйинчини излай бошладим. Футбол ўйини кетарди.

Диққат билан ўйинни кузатдим. У командада диспетчерлик қиларди. Кўринишдан ҳали 40 ёшларга бормасан ўрта бўйли бироз қоринчаси дўппайиб қолган йигит эди.

— Бу йигит ким? Ҳамма ерда у ҳозир нозир. Гап ҳам фақат шу ҳақда бораяпти, деб сўрадим шеригимдан.

— Энг аввало бу "йигит" 50 ёшга яқинлашиб қолди.

— А?

— Иккинчидан, сиз айтганингиздек бу йигит кўп минг кишилик бирлашмамизнинг етакчиси — бош директоримиз. Қолаверса, ҳали сиз унинг ҳақида кўп эшитасиз. Ҳозирча ҳайрон бўлмай юрaverинг. Мана бу анҳорга, — кўрсатади шеригим, — куни кеча қараб бўлмасди. Атрофи ахлатхона эди. Мана ҳозир оромгоҳ. Қирғоқлари бетонлашиб, ишчиларнинг дам олиш жойига айланибди. Сувнинг устига чойхона, музқаймоқхона қабилар қурмоқчимиз. Мана бу жойда театр қураимиз. Насиб этса 2 йилдан кейин битади.

Атроф муҳитни ифлослаб келган баъзи цехлар қайта таъмирлангач, Қорасувга тозаланмай оқизиладиган кислотали сув маҳсул қурилмалар орқали тозаланиб оқизиладиган бўлди. Бу ишга катта маблағ ва куч-қувват кетди. Лекин охирига етказилди. Бундай ишлар ташаббускори Олим Абдураимович бўлгани учун ишчиларгина эмас, маҳалла аҳли, Қорасув соҳилида истиқомат қилувчи аҳоли ҳам ундан беҳад хурсанд.

Мақсуд Саъд Салмон:

**Халқимга бир нафим тегмаган кунни
Умрим ҳисобига қўша олмайман.**

деган мисраларини мана шундай инсонлар ҳақида ёзган бўлса ажабмас.

Мен шеригим ортидан индамай қулоқ тўтиб кетяпману, заводда зарур тартиб ўрнатган, ишчиларга барча шароитлар яратган, тиниб-тинчимас одам — бирлашма бош директори ҳақида кўп билгим келди.

Ҳамроҳим Станислав Андреевичдан шу одам ҳақида кўпроқ сўзлаб беришни илтимос қилдим. Чунки у завод фахрийларидан бири эди.

— Бу одамнинг исми аслида Абдуманноп Абдураимович Олимбоев. Лекин бир вақтлар ишчи бўлатуриб, кўп изланиб, яхши нарсаларни ўйлаб топгани сабабли уни Абдуманноп эмас, Олим деб атай бошлашган. Шу-

шу Олим деб, кейинчалик Олим Абдураимович деб қақаришадиган бўлишган. Бу исм бирлашмада ҳам сақланиб қолди. Боя сизга инъом этаман деган китоб унинг биринчи китобларидан.

Ҳамроҳим бир нафас китобчани қўлимга тутқазди. Абдуманноп Олимбоев: "Мне есть что сказать Вам, люди", деб номланган ҳикоялар тўплами. Ўзимизда, Ғафур Ғулом нашриётида 15 минг нусхада чоп этилган.

Менда Олимбоевга нисбатан қандайдир ҳавас уйғонди. Мен у билан дўстлашиб қолдим. Табиатан анча оғир. Олдинда юришни яхши кўрадиган, ёлғон сўзга ёки ҳаром ишга чидаб туролмайдиган одам экан. Моддий томондан ортиб кетмаган бўлсада, маънавий жиҳатдан анча бой. Бировдан сўзни ҳам, фикрни ҳам қарзга олмайди. Ғоя устиворлиги унда баланд. Янгиликка интилувчи, таваккалчиликдан қўрқмайдиган ислохотчи, лаганбардорликни ёқтирмайдиган раҳбарлардан экан.

Кейинги пайтда қандай тadbир бўлмасин мени таклиф қилади. Бораман. Мен ўзи қайта яратган ҳам режиссерлик қилган ва бош ролни ижро этган спектаклларнинг яратилишидан тортиб, то у қўйилгунча бўлган барча ишлардан тўла хабардорман. Декорациядан тортиб, барча театр кўрсатуви учун зарур нарса ва анжонлар бирлашманинг ўзида ишдан сўнг тайёрланди. Агар ростини айтсам, француз драматурги Эдмон Ростан ўз асари "Сирано де Бержерак"ни Ўзбекистондаги бир корхона ишчи ва хизматчилари томонидан шунчалар зўр маҳорат билан қўйилганини ўз кўзи билан кўрганда эди, билмадим, қолган барча пьесаларини

шу жамоага атаган ва биринчи бўлиб ижро этиш ҳуқуқини ҳам шуларга берган бўларди, Олимбоев Сирано де Бержерак ролини қиёмага келтириб ижро этиш билан кифояланмайди. У ўз санъатини ривожлантиради. Бу спектакль "Останкино" телестудияси орқали ярим дунёга кўрсатилганидан руҳланиб, бир неча йиллардан бери орзу қилиб юрган асарига қўл уради.

Шекспир: "Ричард III". Бу драмани ҳам ўзича талқин қилди, бугунги кун руҳини беришга уринди ва бош ролни — Ричард IIIни ўзи ижро этди. Ҳам режиссёр, ҳам постановкачи, ҳам ҳомий, ҳам бадий раҳбар. Билмадим яна ким ҳаммасига улгуради ва спектакль зўр маҳорат билан икки кун А. Навоий номидаги катта академик

ларидаги корхоналардан, жамғармаю газета, журнал таҳририятларидан, ассоциация завод ва фабрикалардан, элчихона ёки ваколатхоналардан келишади. Бировлари бирлашма билан алоқа ўрнатиш, бировлари иш тажрибаси ўрганиш, кейингилари Олимбоев билан танишиб сўхбатлашгани, яна бошқалари мақталган бирлашмани ўз кўзлари билан кўриб кетгани келишади. Барча меҳмонларни иложи борича Бош директорнинг ўзи қабул қилади. Эринмайди, вақтини аямайди ва одамларни катта-кичикка ажратмайди. Барча унга баб-баравар. Бу ҳислатларни бирлашмада бошқа раҳбарларга ҳам синдириб бормоқда.

Ишчилардан сўрайман. Бош директорнинг ҳақида нима дейо-

Бирлашманинг етакчи муҳандиси Хурсаной опа Авазова баъзида кулиб, Олим Абдураимович учун бирлашма торлик қилиб қолганга ўхшайди, деб қўяди. Мен ҳам бу фикрга қўшиламан. Балиқ сувда тирик бўлганидек Олимбоев катта ишлаб чиқариш билан, бу ердаги меҳнаткашлар дарди ва хурсандчилиги билан тирик. Инсон фазилатлари ҳам, камчиликлари ҳам бегона эмас. Ҳа, у чекади, баъзан, ичади. Аччиқланганда ўзини тўхтатолмайди. Ҳовуридан тушгунча уришади. Қаттиқ кулади. Бақиршига ҳам уста. Лекин юрагида араз қолдирмайди. Тез ўзига келади.

Аҳиллик, иноқликни хуш кўради. Абдуқодир Бедил:

**Иттифоқ кучидан бўлмағил
Ғофил,
Бирлашиб тиш тошни синди
рар чил-чил.**

деган мисраларини шу одам учун битган десам муболаға бўлмас. Олимбоевнинг яна бир хислати шундаки, у ўзига қандай талабчан бўлсан, дўстлари, яқинлари ва қолаверса бутун ишчиларига ҳам талабчан. Тўғрилиқ унинг шиори. А. Ш. Балхийнинг:

**Ёлғон, эгриликка ўрганма
асло,
Жаҳон тўғриликдан
бўлмишдир барпо.**

мисраларини тез-тез эслашни яхши кўради ва шунга амал қилади. Характер дегани шу бўлса керакда. Иш куни 14 соатдан кам бўлмайди, шанба, якшанба деган гап унинг учун бегона. Оиласига, тўртала фарзандига муҳаббатни баланд. Қариндош-уруғлари ва дўстларига нисбатан эса меҳр-оқибатли ҳам. Баъзида вақт етмай қолиши баҳона бўлсада, шундай турмуш тарзига кўникиб қолган. Ахир айбсиз парвардигор, дейишади. Олимбоев ана шунақа одам.

"Жамоага бошлиқ бўлган раҳбар энг аввало ўша одамлар ҳақида, кейин корхонанинг эртанги куни ҳақида ва шундан кейин ўзи, оиласи ҳақида ғамхўрлик қилиши керак. Ана шундагина корхона ҳам, унинг жамоаси ҳам, раҳбари ҳам эл оғзига тушади". Бу сўзлар Абдуманнопники. У кўпинча қуйиб-пишади. "Нега ҳар бир раҳбар талаб даражасида ва ҳалол ишлаши мумкин эмас?" Берган саволга ўзи жавоб беради. "Мумкин. Фақат раҳбарликка ўз касбининг мутахассислари, кейин албатта ҳалол, қобилиятли, дангалчи, ҳозиржавоб, тadbиркор ва ташаббускор кишиларгина тайинланиши лозим".

Бу сўзларга қўшилмасликнинг иложи йўқ. Агар бош директор рози бўлса, унинг айтганларига "Раҳбар кечиримли ҳам бўлиши керак" деган жумлани ҳам қўшган бўлардим.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган саноят ходими Абдуманноп Абдураимович Олимбоев ана шунақа тиниб-тинчимас одам. Унга юксак парвозлар ярашади.

Тўлқин МУҲИДДИН.

УНГА ЮКСАК ПАРВОЗЛАР ЯРАШАДИ

опера ва балет театрида ижро этилади. Залда ўтирган машхур рус санъаткорларидан М. Жженов ҳатто хурсандчилигидан йиғлаб ўтириб томоша қилди. Спектаклга аъло баҳо берди.

Кейинги хушхабар шундай бўлди. Бу спектакль Шекспир ватанида қўйилармиш. Барча ижрочилар яқинда Англияга таклиф этилармиш.

Олимбоев ҳақида турли гаплар эшитаман. Тўғри у ёзувчи ҳам шоир, артист ҳам, режиссёр, футболчи ҳам, теннисчи ҳам эмас. Яхшими-ёмонми — Бош директор. Уни тиниб-тинчимас дейишлари бежиз эмас. Чунки у бир қарасанг мусобақалар ўтказиб, ўзи иштирок қилади, бир қарасанг — кўргазмалар уюштириб, фестиваллар ўтказиб юради. Tadbirkorлар, завод директорлари билан бир пиёла чой атрофида сўхбатлар уюштиради. Ҳаммасига ўзи бош-қош. Қачон у директорлик қилади, деб ҳайрон бўлишадиганлар ҳам бор.

Кўпчилик уни яратувчи, сaҳий инсон дейди. Чунки у театрларга, спорт иншоотларига, мачиту-маҳаллаларга, болалар уйлари ва касалхоналарга, мактабларга, қўйиники, муҳтож бўлганларга маблағини ҳам, ёрдамини ҳам, илиқ сўзини ҳам аямайди. Ҳамма савобли ишларда бирлашма жамоасининг улуши бор. Ўзбекистон телевидениесининг "Тилсим" кўнгилочар қувноқ кўрсатуви ҳам ҳаётга шу ердан қадам қўйди. "Ишонч-Доверие" газетасининг туғилишида у ҳам моддий, ҳам маънавий кўмак берди. Бундай мисоллар жуда кўп.

Бу ажойиб даргоҳга қаерлардан келишмайди, дейсиз. Собиқ Иттифоқнинг турли шахар-

ласиз?

— Ўз ишини билиб қиладиган, ишимизга аралашмайдиган раҳбар. Зарур шароитни яратиб беради ва иш талаб қилади. Унинг учун яхши ёки ёмон ишчи деган ибора йўқ. Барчага у тенг ва барчани ўзи ҳам тенг кўради. Тўғри, вақти-вақти билан цех бошлиқлари унинг хонасидан кизариб, терлаб чиқишади. Демак, у иш талаб қилган, бошқача бўлиши мумкин эмас. Бу ишчи, бу бошлиқ деб ўтирмайди, айбдорми гап билан қаттиқ савалайди.

— Яна сўрайман. У қандай одам?

— У танги ва пишиқ одам. Керак бўлганда ўта мард. Унинг ёнига кирган одам тез чиқиб кетолмайди. Ўз фикри ва қарашлари билан сизни мафтун этмагунча қониқмайди. Зарур бўлса қалбнингизга олов ёқа олади. Ёниб ишлайдиган раҳбар дегани шу одам бўлса керак.

Бирлашма ишчиларининг унумли меҳнати учун нима бор дегандан кўра, нималар йўқ деб сўрасангиз тезроқ ва қисқароқ жавоб оласиз. Бирлашманинг боя айтганимдек, ўз спорт комплекси, ошхонаю буфетлари, маиший хизмат кўрсатадиган барча хизмат турлари, поликлиникаю профилаторийси, жамғарма кассаси, новобойхонаю босмахонасини бориб кўрдик. Болалар оромгоҳию дам олиш масканларини айтмайсизми. Уй учун навбатда турганлар ҳақида ҳатто касабаяумаси кўмитасида ҳам ҳеч қандай ариза йўқ экан. Барча ишга ва малакасига яраша маош олади.

Мукофотлар, рағбатлантиришлар ўз вақтида мунтазам бериб борилади. Ҳар байрам албатта совға-салом улашиб, илиқ сўзлар айтилади.

Иқтисодиёт янгиликлари

ҲАМКОРЛИК

ЖИЗЗАХ шаҳрида "Кумуш тола" деб номланган Ўзбекистон — Тожикистон қўшма корхонаси бунёд этилапти. Корхона 380 тонна пиллани қайта ишлаб, ипак толаси ишлаб чиқариш қувватига эга. Корхона тўлиқ ишга тушса 600-700 нафар киши иш билан таъминланади.

Корхонани бунёд этишда "Сугдиена" савдо ишлаб чиқариш фирмаси, I-қурилиш ашёлари комбинати ҳамда Тожикистон Республика-

си Хўжанд вилоятидаги "Аброшим" ҳиссдорлик жамияти ҳамкорлик кўрсатмоқда. "Сугдиена" савдо ишлаб чиқариш фирмаси корхонага пул маблағлари ва хомашедан ердан кўрсатса, I-қурилиш ашёлари комбинати жамоаси бино қурилишини тезлатмоқда. "Аброшим" ҳиссдорлик жамияти эса Япониянинг "Кенан" фирмасида ишлаб чиқарилган дастгоҳларни корхонага олиб келапти.

Корхонада 6 та линия қурилади. Ҳозир 4 та линияда қурилиш монтаж ишлари бажарилмоқда. Япониядан келтирилган дастгоҳларни ўрнатишда

58 нафар ишчи-хизматчи қатнашмоқда.

Алибой ЭРГАШЕВ,
"Ишонч" мухбири.

НОЁБ МАҲСУЛОТЛАР КОРХОНАСИ

Бундан икки йил илгари Наманган вилоятининг уч йирик корхонаси — сув хўжалиги бирлашмаси, электр тармоқлари корхонаси ва таъмирлаш-қурилиш трести жамоалари иккуниятларини жамлаб, Чуст туманида карбид заводи қуришга қарор

қилишган эди. Яқинда янги саноат тармоғи дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Ҳозир икки сменада ишлаётган 22 нафар ишчи-хизматчи кунига 2,5-3 тоннадан ноёб қурилиш ва таъмирлаш материаллари ишлаб чиқаришга эришмоқда.

Ҳозирча карбид ишлаб чиқаришга кетадиган хомаше Россия ва Украина республикаларидан келтирилмоқда. Аммо яқин вақт ичида хомаше маҳаллий шароитда вужудга келтирилади.

РЎЗҒОРБОП МАШИНАЛАР

НАМАНГАН машинасозлик корхонасида 20 дан ортиқ номда уй-рўзгор анжонлари ва халқ хўжалиги учун энг зарур воситалар тайёрланмоқда. Жумладан, янги йилдан эътиборан бу ерда аҳоли учун зарур бўлган маҳсулот — кир ювиш машиналари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. "Наманган" ерлиги қўйилган рўзгор ускунасининг уй-беклари юмушини енгиллатадиган вақтга санокли кун қолди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
"Ишонч" мухбири.

ЯНВАРЬ

ДУШАНБА, 23

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Кўғирчоқ рақсга тушади". Мультфильм.
18.20 "Тараққиёт".
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 Долзарб мавзу.
19.35 Дилором Қаюмова куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Шариф Қаюмов таваллудининг 90 йиллигига. "Парвона". Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.25 — 00.30 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Мексика — Дания.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. "Аёз бобо".

"Тошкент" студияси таништиради:

19.50 "Кўзмунчоқ".
20.20 "Излаган имкон топади".
20.50 Шифокор маслаҳати.
21.15 — 23.40 "Қасос". Бадний фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Мульткарусель".
19.55 "Ёшлик" студияси кўрсатади. "Ғазалхон ёшлигим".

"ОМАД" таништиради:

20.35 "Совға".
21.05 "4/8". Мусиқий кўрсатув.
21.25 Ёллонлар.
21.30 Видео — "О".
23.05 Ёллонлар.
23.10 "Курьер".
23.30 "... яна об-ҳаво ҳақида".
23.40 — 23.50 "Постфактум".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 "Лабиринт". Чернобыль фожiasi такрорланмасин.
18.30 "50 йил муқаддам ушбу кунларда".
18.50 Янгилликлар.
19.00 "Тигиз пайт".
19.25 "Шаддод Роза". Телесериал (Мексика).
19.55 "Шоҳона гап-гаштаклар". Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.40 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. "Ёзининг уч лаҳзаси". 1-фильм.
22.25 "Спорт уик-энди".
22.40 — 23.35 А. П. Чехов. "Катта йўлда". Таганрог драма театрининг фильм-спектакли.

СЕШАНБА, 24

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Мовий тослар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа". Бадний фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.20 "Беллачча". Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
12.00 "Ёшлик" студияси. "Фахрийлар — фахримиз".
12.50 — 14.50 "Нурли келажак". Видео-канал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Кичкинтой" студияси. "Кўғирчоқча".
18.40 Мусиқий дақиқалар.
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 Бевосита мулоқот.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 "Мозийга бир назар".
21.35 Экран таништиради: "Хуррият Исроилова куйлайди" фильми ҳақида.
22.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. "Генерал Раҳимов". Бадний фильм.
23.35 "Ўзбекистон" ахбороти.
24.00 — 00.50 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Аргентина — Нигерия.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

18.30 "Мультфейерверк".
19.15 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
19.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.
20.00 "Видеогид".
20.20 "Теле-ателье-шоу".

20.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.

21.15 — 23.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Мульткарусель".

19.55 "Ёшлар ва замон".

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.25 — "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилликлари.
20.45 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.45 "Би-Би-Си" янгилликлари.
22.00 "Уммондан томчи".
22.35 — 23.20 "Безнен мирас" (татар тилида).

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

18.00 "Кўҳна майдон сирлари".
18.30 "СБ" жумбоғи.
18.40 "Ҳужжатлар ва тақдирлар".
18.50 Янгилликлар.
19.00 "Тигиз пайт".
19.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
19.55 Мавзу.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.40 "Илк манбадан".
21.50 — 22.30 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. "Ёзининг уч лаҳзаси". 2-фильм.

ЧОРШАНБА, 25

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Хаёлпарастлар". Бадний фильм.
10.05 Бир актёр театри. Рамз Бобожон. "Ҳиндистон онаси".
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.00 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
11.30 Янги алифбони ўрганамиз.
12.00 "Омонёр".
12.15 Бокс бўйича Ўзбекистон чемпионати.
12.55 — 14.55 "Биз танлаган йўл". Видео-канал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ислохот ва муаммо".
18.30 "Санъат усталари". Халқ артисти Бернора Қориева.
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 "Хотира". Менгиз Сафаров.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари.
"Экранда — Бухоро вилояти".
21.40 "Тановар" миллий рақс ансамблининг концерти.
22.10 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Финал.
23.50 — 00.15 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. "Поезд "Болалик" станциясидан жўнайди". 1-серия.

"Тошкент" студияси таништиради: 19.35 "Дарига кўнгирак".

20.20 "Бизнес-банк".
20.35 "Едингдами, дўстим...".
20.50 "Оқ соя".
21.30 "Тошкент оқшомиди".
22.30 — 00.10 "Одамлар, ишонинг менга". Бадний фильм.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Мульткарусель".

19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадний фильм.
20.45 — 23.45 "ОМАД" таништиради. "Спорт қитъаси".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

18.00 Эфирда — Давлатлараро "Мир" телерадиокомпанияси.
18.45 "Ким аслида ким?" XX аср. А. Скрябин.
18.50 Янгилликлар.
19.00 "Тигиз пайт".
19.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
19.55 "Кинопанорама".
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.40 "Монолог".
21.50 — 22.35 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. "Ёзининг уч лаҳзаси". 3-фильм.

ПАЙШАНБА, 26

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Ғарб чоллар". Бадний фильм.

10.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология.
11.00 "Мирий номли мактабда".
11.30 "Ҳуқуқингизни биласизми?"
11.50 "Ёшлик" студияси. "Онамнинг ўғитлари".
12.20 "Таълим ва ислохот".
12.50 "Ёшлар ижоди". Концерт.
13.20 "Она ўлкамиз". Кинодастур.
14.00 — 14.20 "Ислохот одимлари".

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Гул ва қурол...".
18.35 "Юракларнинг армони битта...". Салоҳиддин Азизбоев куйлайди.
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 "Навоийхонлик". Адабий кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 Телетомошабинларнинг талаб-ларига биноан. "Қўшиқларда умрим мазмуни". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фахриддин Умаров куйлайди.
21.55 "Шаҳар таронаси". Бадний фильм.
23.30 — 23.55 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Жозиба".
18.55 "Ишингиз бароридан келсин!"
19.10 Мухаббатга ошно қалблар.
19.30 "Бир шингил хангома".
19.40 "Теле-ателье-шоу".
19.50 Видео янгилликлари.
20.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.
21.00 — 22.45 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Мульткарусель".
19.55 "Қонун ва ижро".
20.25 "Санта-Барбара". Телевизион бадний фильм.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

21.15 "Синов даври". Видео-канал.
22.15 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилликлари.
22.35 — 23.35 Ҳиндистоннинг миллий байрами — Республика кунига "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

18.00 "...16 ёшгача ва ундан катталар".
18.30 "Бу бўлган, бўлганди..." Вадим Козин.
18.50 Янгилликлар.
19.00 "Тигиз пайт".
19.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
19.55 "Александр Михайловичнинг дўстлари ва йиллари".
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.40 — 22.00 "Москва, Кремль".

ЖУМА, 27

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Тақдири азал". Бадний фильм.
10.05 "Ёшлик билан юзма-юз".
10.30 Ўқув кўрсатуви. География.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 "Компьютер — шоу".
12.30 "Созимда севги васфи". Концерт.
13.00 — 13.15 "Халқ фаровонлиги йўлида".

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.30 "Ислохот мевалари".
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар...".
19.45 "Санъат дўстлигига чорлайди". "Сумалак" ансамбли Францияда.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 "Маърифатнома".
21.30 Мумтоз куйлардан концерт.
22.10 "Кино усталари". Халқ артисти Ёқуб Аҳмедов.
22.55 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.20 — 00.45 "Кишдан қишгача". Бадний фильм.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. "Поезд "Болалик" станциясидан жўнайди". 2-серия.
"Тошкент" студияси таништиради: 19.35 "Учқун".

20.05 "Билиб қўйган яхши".
20.25 "02" тўлқинида.
20.50 "Янги йил саргузаштлари" (так-рёр.).
21.30 — 24.00 "Демидовлар". Бадний фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Мульткарусель".
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадний фильм.

"ОМАД" таништиради:

20.45 "Панорама".
21.15 "Эм-Ти-Ви" дан мусиқалар ва Ёллонлар.
21.35 "Даракчи".
21.45 Ёллонлар.
21.55 — 23.25 Видео — "О".
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
6.30 — 9.00 "Тонг".

18.00 "Инсон ва қонун".
18.30 "50 йил муқаддам ушбу кунларда".
18.50 Янгилликлар.
19.00 "Бомонд".
19.20 "Тилла бола". Россиялик энг кучли боксчилардан бири Константин Цзю ҳақида телефильм.
19.50 "Мўъжизалар майдони".
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.40 "Хафтаннинг машҳур кишиси".
22.00 — 23.10 "Детективлар клуби" да. "Гурух". Телесериал (Франция). 3-серия.

ШАНБА, 28

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Турфа хангомалар".
9.45 "Одамлар орасидаги бўри боласи". Бадний фильм.
11.05 "Ижодкор портретига чиғилар". Саидботир Аҳмадхўжаев.
11.35 Камер куйларидан концерт.
12.05 "Ўзбекистон бастакорлари". Со-бир Сафоев қўшиқлари.
12.45 — 14.45 "Маънавият" видео-канал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. "Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб...".
18.40 "Ердаги излар". Ҳужжатли фильм.
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Ёллонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 Ўзбекистон Давлат телерадио-компанияси эстрада-симфоник оркестрининг яккаҳони Гулбаҳор Сулаймонова куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Ёллонлар.
21.00 "Д. Д. Д. ва бошқалар". Спорт тележурнали.
22.00 "Офарин-94". Замонавий ўзбек эстрада санъати танловини қолиблар.
"Туркистон" саройидан ёзиб олинган.
23.00 "Тунги ёғду". Дам олиш кинода-стури.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

9.00 "Мультфейерверк".
9.45 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.
10.30 "Видеогид".
10.50 "Теле-ателье-шоу".
11.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.
11.45 "Кинонигоҳ".
13.30 "Омад" тақвими.
13.35 "Жозиба".
13.55 "Ишингиз бароридан келсин!"
14.10 Мухаббатга ошно қалблар.
14.30 "Бир шингил хангома".
14.40 "Теле-ателье-шоу".
14.50 Видео янгилликлари.
15.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Ёллонлар.
16.00 — 17.45 "Кинонигоҳ".

"Тошкент" студияси таништиради: 18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 — 22.05 "Спорт-тайм" видео-канал:
— "Соккер-клуб".
— "Лидер".
— "Арт-спорт".
— "Юниор".
— "Кинематограф".

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 "Ўзбекистон — қадрон уйимиз". Рус маданияти маркази.
10.40 "Турistik маршрутларда".
11.10 — 11.50 "Тадқиқотлар ва кашфи-ётлар".

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 "Мульткарусель".
19.55 Эстрада калейдоскопи.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.35 "Жаҳон бир ҳафта ичида".
21.00 "Ширу шакар".
21.45 "Би-Би-Си" янгилликлари.
22.00 "Жаҳон бозори".
22.40 "Ғалаба дастхатлари".
23.10 — 23.30 "Бу ажиб дунё".
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
17.45 "Ўшангача ва ундан сўнг".
18.35 "Дами қайтган пичоқ". Бадний фильм (АҚШ, "Коламбия пикчерс").
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 "Время".
21.45 "Кулги панорамаси". Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
22.25 Евгений Светланов. "Ҳаёт парти-тураси".
23.20 — 23.50 "Магик-шоу".

ЯКШАНБА, 29

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Қайта тергов". Бадний фильм.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
10.30 Кино таҳририяти почтасидан.
11.20 "Халқ ижодиёти".
11.50 "Сирли сандиқ". Телеўйин.
12.50 "Актёрлар ва роллар". Ўзбекистон халқ артисти Мадрайим Бобожонова.
13.35 — 15.35 "Санъат сеҳри". Видео-канал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. "Эртақлар — яхши-ликка етаклар".
18.30 Футбол майдонларида.
18.55 Ёллонлар.
19.00 "Хафтаномаси" (рус тилида).
19.30 Ёллонлар.
19.35 "Ойнаи жаҳонда...".
19.55 Дам олиш концерти.
20.25 Ёллонлар.
20.30 "Хафтаномаси".
21.00 Ёллонлар.
21.05 "Бобби". Бадний фильм (Ҳинди-стон). 1 — 2-сериялар.
23.40 — 00.10 "Хафтаномаси".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

20.35 "Совға".
21.05 "4/8". Мусиқий кўрсатув.
21.25 Ёллонлар.
21.30 "Видео — "О".
21.55 Ёллонлар.
22.00 "Курьер".
22.20 "... яна об-ҳаво ҳақида".
23.30 "Камалак".
24.00 "Постфактум".
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
21.20 Ёллонлар.
21.25 "Даракчи".
21.40 "Салом, ёшлар!"
22.20 Ёллонлар.
22.25 — 00.05 Видео — "О".

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 "Абадият ва гўзаллик ҳақида". Уйғонмиш даври.
10.30 "Ташрифлар ва таклифлар".
10.50 "Қалбим қўри".
11.30 — 12.00 "Поднум".

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

19.40 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.40 "Жаҳон бир ҳафта ичида".
21.05 "Интерпартнер".
21.35 "Би-Би-Си" янгилликлари.
21.50 "Колумб кашф этган диёр". Аме-рикада фермер ҳўжаликлари.
22.35 "Мюзик-холл".
23.05 — 23.25 "Бу ажиб дунё".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 Янгилликлар (сурдо таржимаси билан).
18.10 "Воронеж қизлари" куйлайди.
18.50 "Уолли қаерда?", "Питер Пуш". Мультфильмлар (АҚШ).
19.55 "Бутун Россия".
20.20 "Хайрия" зиёфати". Бадний фильм ("Экран").
22.00 — 22.50 "Якшанба". Ах

Қатрлар

ТҮСИН

Соҳилдаги мажнунтол ўз соясида ҳордиқ чиқариб кетувчиларнинг ёқимли суҳбатларидан сархуш, маст. Гоҳ ошиқ-маъшукларнинг шивир-шивирига халақит бермай деб ҳаёлини сув юзига тўш уриб вижирлаб учаётган қалдирғочларга, бир-бирини қувалаб чошган тўлқинларга боғланган гўё.

Мажнунтолнинг одамлар меҳри, нафаси билан масрур яшайдан съл наридаги теракнинг ичи "куяди": — Багрингдан одам аримайди. Биласанми нега? Юввош-бўшлгингдан. Айбдордек энгашиб тураверасан. Мен-чи, бўш эмасман. Ким бўлса ҳам унга тик боқаман. Менга яқинлашишга юраклари чидамайди.

Мажнунтол унга ғинг демайди. Нима десин? Ўсиб-унгани она ерга таъзим қилаётганини айтсинми. Йўқ. Она еримга миннат бўлиб туюлмасин, дея ҳаё йўрагига сақлайди таъзим-раҳматини. Ниҳоят, бир кун соясига ташриф буюриб, чархланаётган аррагагина теракдан сўз очади.

— Индамаганинг яхши бўпти. Гапингни уқишни барибир хоҳламасди, — деди арра ва терак тагига яқинлашди.

— Соянг ўзинг баравар узоқда. Одамларнинг тагингга келмаслиги шундан. Яхшиси сени уйга тўсин қиламан — камтар қилиб қўяман...

ҚИЗИЛИШТОН ВА ҒУРРАК

Абжир қизиштиштон "тақ-туқ, тақ-туқ" — тек туришга вақт йўқ, дея дарахтнинг қургини теради. Дарахтга шифокорлик қилади. Ҳалолликдан тошган тамаддиси унга куч-ғайрат бахш этган.

Кимнингдир донини еб, ҳовлидан қувилган ғуррак эса яқин шохда туриб унга тақлид қилади. Тумшуги зириллаб, дарахт қургини теролмайди.

— Тумшугинг темирданми, дейман, Қандоқ тотиняпсан? — алам қилади ғурракка.

— Тумшугим ҳалол ишда қотган. Темирдек маҳкам, ғурраквой. Сеники-чи, текин — меҳнатсиз даромадни еб, ишга яроқсиз бўлиб қолган.

Ғани АБДУЛЛАЕВ, боғбон.

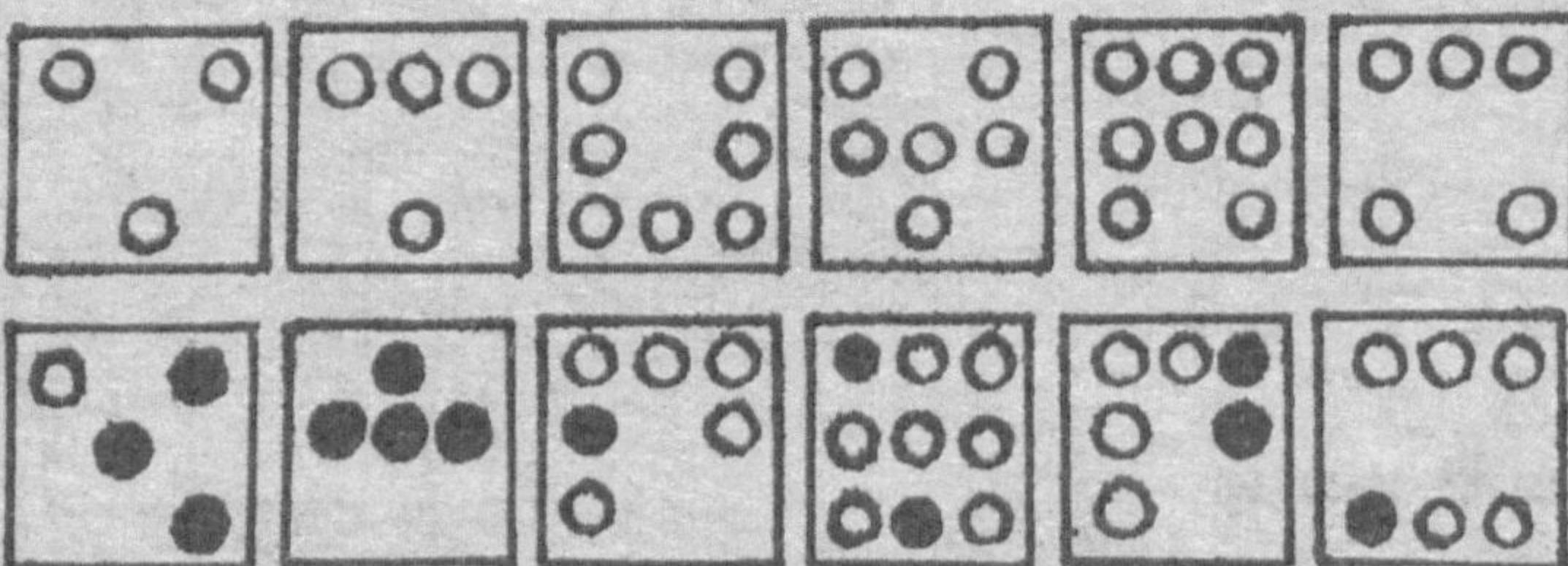

Синчковлигингни синаб кўринг

ИЛОН ЎЙНАТУВЧИ

8 та расми иккитадан шундай гуруҳларга ажратиш керакки, унда қуйидагича тўрт хил жуфтлик ҳосил бўлсин:

икки бир хил илон ўйнатувчи ва иккита бир хил илонлар;
икки бир хил илон ўйнатувчи-ю, лекин илонлари турлича кўринишда;
иккаласи-икки хил илон ўйнатувчи-ю, бироқ илонлари бир хил;
Иккаласи-икки хил илон ўйнатувчи-ю, бироқ илонлари бир хил.

ДОИРАЧАЛАР ВА КВАДРАТЛАР

6 та квадратлар ичига доирачалар жойлаштирилган. Тоza қоғоз ва-рафига 6 та квадрат чизинг. Бир дақиқа давомида расмдаги доираларнинг жойлашуvi тартибини ёдда сақлаб қолишга интилинг. Расмининг устини ёпиб қўйиб, ўзингиз чизган квадратлар ичига доирачаларни ўшандай жойлаш-тиришга уриниб кўринг. Ҳар бир тўғри жойлаштирилган доирача учун бир очко ёзилади. Агар 33 очкони жамлай олсангиз — синчковлигингиздан хотиржам бўлаверинг.

Пастдаги квадратлар шартини ҳам олдингисидай. Бироқ бу вазифа анча мураккаброк: айрим доирачалар қора рангга бўяб чизилган. Энди доира-чаларнинг жойлашуvi тартиби билан бирга, қораларининг жойини ҳам эслаб қолишгиз зарур.

Илми нуҷум талқинлари

яъни эр-хотин бир-бирига бевафо-лик қилишдан қаттиқ сақланишлари керак. Акс ҳолда бу хиёнат уларнинг ўзларига эмас, балки фарзандларига уриши ҳеч гап эмас.

АСАД (июль) ойна фарзандлари учун бу ҳафтада ўз соғликлари билан шугулланиш кўп фойдалидир. Бундан ташқари бошлиқлар қабулидан ҳам яхши натижа билан чиқишлари мумкин. Бу ҳафтада са-

ёт бўлиш зарур. Бу ҳафтада кўпроқ фурсатни фарзандлар тарбиясига бағишланса, у оила бахти учун кўп фойда келтиради. Бу даврда, иложи бўлса, ҳеч ким билан тортишмаслик яхшироқ. Ҳафта ичида яхши киши-лар суҳбатда бўлиш ҳам оила сав-до-сотик ишларига барака олиб ки-ради.

АКРАБ (октябрь) ойна фарзанд-лари учун бу даврда ҳар турли битимлар ва шартномалар фойдали бўлиши кутилади. Мазкур ҳафтада-ги воситачилик ишлари ҳам муваф-фақиятли тугатиш кўпроқ учрайди. Бу ҳафтада эски дўстлар, биродар-лар билан қўлланмаган қувончли уч-рашувлар насиб этиш мумкин. Ҳаф-та давомида ўз мансабларидан юқори мартабаларга кўтарилиш ҳолатлари ҳам мазкур ой фарзанд-ларидан тўғри, ҳалол ишлаб юрган-ларига кўплаб насиб этади.

ҚАВС (ноябрь) ойна фарзандлари учун бу ҳафта тўла омад ҳафтаси-дир. Бу даврда улар ўзларининг бар-ча ишларида катта муваф-фақиятларга эришадилар. Хусусан, муҳаббат борасида омадли бўладилар. Ишлаб чиқариш соҳа-сида биродарлар ҳам бу ҳафтада белгиланган режаларни бемалол амалга оширишлари кутилади. Ҳаф-та давомида ота-оналар ва қавм-қариндошлар зиёрати эсдан чиқмаслиги юқорида айтилган омад-лар гаровидир.

ЖАДДИ (декабрь) ойна фарзанд-лари учун эса, бу ҳафта анча эҳти-ёткорликни талаб этади. Озгина бе-парволик билан қилинган муомала туфайли е оилада, е ишхонада но-хушлик еки жанжал келиб чиқиши мумкин. Лекин бу ҳафтада уларга иқтисодий омад кулиб боқади. Яъни қўлларига катта маблағлар тушиши кутилади. Бу ой фарзандлари учун яна бир қувончли дам — оилавий омаддир. Яъни фарзанд кўриш ва фарзандлар бахтини кўриш каби узок қўтилган ораулар рўёбга чиқиши эҳтимолдан холи эмас. Бу ҳафта ҳар қандай ёлгон гап ва ёлгон ватъадан қаттиқ ҳазар қилиш — бу ой фарзандлари учун қаттиқ талаб қилинган вазифадир.

Азиз ва муҳтарам муштарий-лар! Келаётган ҳафтадаги кунлар сиз учун омадли ёки омадсиз эканлигини билиш жуда ҳам қизиқ. Шундай эмасми? Лекин уни Аллоҳдан бошқа ҳеч ким айтиб бера олмайди. Зеро бу ҳафта Куръони Карим оятларида очик баён қилинган бўлиб унда: "Ҳеч ким эртаси кунни нима қилишини билмайди" дейилади. Шундай экан, бу Аллоҳга хос бўлган илмга ҳеч кимнинг шерикчилиги қилишга ҳаққи йўқ ва унга ҳеч ким даъво қилмайди. Аммо ҳафтанома саҳифасида нашр этилаётган бу борадаги маълумотлар қадим му-нажжимларнинг узоқ текшириш ва тажрибаларига асосланган, бандаларча оғизона талқинлар бўлиб, уларни ҳеч ким ҳақиқатда шундай бўлади ва уларга ишониш керак деб даъво ҳам қилмайди. Балки бу фикрлар тахминий нар-салар бўлиб, уларни билиб қўйишнинг зарари йўқ.

Хўш, мунажжимлар келажак ҳафтани қандай тахмин қиладилар?

ДАЛВ (январь) ойна фарзандлари келгуси ҳафтада кўпроқ эҳтиёткор бўлишлари маъқулроқ. Агар улар ишларида бепарволикка йўл қўймасалар умид шуки натижа ях-ши бўлади. Бу ҳафтада бошлиқлар қабулига киришдан ҳам яхши ман-фаат кутиш мумкин.

ХУТ (февраль) ойна фарзандлари эса, иложи борица келишмовчилик чиқиш мумкин бўлган ишдан йироқ бўлиб, муқозлари ектирмайдиган кимсалар билан учрашмаганлари маъқулдир. Ўз соғликлари, оилавий ишлари билан шугуллансалар кўп манфаатли бўлур.

ҲАМАЛИ (март) ойна фарзандлари қилаётган ишларидан бир оз фориғ бўлиб, нафас ростлаб, ўзларини ҳисоб-китоб қилиб олсалар — хўп фойдали бўлур. Ҳамкорлик қилаётган шериклари билан ўртада тушунмовчилик чиқишидан жуда эҳтиёт бўлмоқ даркор — оқибати ўртанинг бузилиб кетишига олиб келмоғи мумкин. Хусусан, бу даврда ёлгондан бутунлай воз ке-чиш зарур. Акс ҳолда бошлаган кат-та умидли ишлар бутунлай барбод бўлади.

САВР (апрель) ойна фарзандлари учун ушбу кунлар энг омадли дам-

лар бўлиши мумкин. Бу нарса уларни ўзларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Яъни — улар агар бу ҳафта давомида ҳар қандай ҳолатга тушсалар ҳам ўзларини ичкиликдан тўхтатсалар, ҳар қандай ишлари ўзлари кутганларидан ҳам юришиб кетади. Бу ҳафта ота-она ва қариндош-уруғларни эслаб зиёрат қилсалар, бу эзгу ишлари уларнинг омадларига яна ҳам омад қўшади. Бу ҳафтада ҳар қандай шартнома ва битимга имзо чекиш мумкин.

ЖАВЗО (май) ойна фарзандлари-

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

нинг бу кунлардаги илмий ишлар билан шугулланишлари катта му-ваффақиятлар билан тугайди. Бун-дан ташқари олимлар, солиҳ киши-лар билан ўтказган ҳар соатлари ре-жадаги ишларининг амалга ошири-га катта-катта баракотлар олиб кела-ди. Ушбу ҳафтада амалдор ва ҳокимлар қабулига кириш ҳам кўзланган натижа олиб келиш кути-лади. Бу ойда тутилган ишбилармон-лар ўзларини ҳақиқий улушларидан ўзга нарсаси сира кўз олайтирмас-ликлари ва бу нарсаси билмасдан ҳам йўл қўймасликлари керак. Акс ҳолда бутун ишлари касодга учрай-ди. Мабодо тўғрилик билан юри-зилган ишларда оқсоқланиш пайдо бўлса ҳам, бундан тушунлиқка тушмаслик керак. Зеро бу вақтинчалик ҳолат бўлади ва тезда ишлар яна юришиб кетади.

САРАТОН (июнь) ойна фарзанд-лари учун бу ҳафта қувончли ва бахтли дамларга бой бўлиши кути-лади. Хусусан савдо-сотик ишлари-да улар катта фойдага эришишлари мумкин. Бу кунларда оила иқтисоди учун қилинган ҳамма ишлар яхши натижалар билан якунланиши кўп эҳтимол қилинади. Ушбу дамларда оилани номусига хиёнат қилишдан

фарга чиқиш ҳам мақсадга муво-фиқдир. Тузилажак ахдномалар манфаатли тугатиш кутилади. Бу ҳафтада қилинажак хайрия ишлар натижаси ўша хайрия эгасига катта-катта фойда келтиражаги аниқ. Айниқса, бу хайрни бева-бечора қаровсиз етим-есирларга қилинса, у эҳсончилар учун бутун ҳафта омад ҳафтаси бўлади.

СУНБҲУЛА (август) ойна фарзанд-лари учун ҳафтанинг аввали нохуш бошланиши мумкин. Лекин улар тушкунликка тушмай, ўзларини қўлга олиб, яна яхши ният билан бошлаган ишларига қўл урсалар ку-тилган натижага эришади. Ҳафта аввалида бўладиган савдо-сотикдан сақланиб турилса ёмон бўлмайди. Ҳафта давомида кишилар тўғрисида ҳар хил фикр билдириш, ғийбат гап ташлаш ва тухматдан мутлақо тўхташ керак. Акс ҳолда бу нарсаси ҳафта охирига етмай ўз бошига қайтиши кутилади.

МЕЗОН (сентябрь) ойна фарзанд-лари учун бу давр омадли ва нахс аралаш келиши кутилади. Шу кун-ларда сафарни тўхтатиб турилгани маъқул. Бошлиқлар олдига киришни ҳам кейинги кунларга қолдириш ке-рак. Оилавий муомалада жуда эҳти-

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН
КАСАБА УЮШМАЛАРИ
ФЕДЕРАЦИЯСИ
КЕНТАШИ

Бош муҳаррир

Сандакром САИДҲАЛИЕВ

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:

Акмал АҚРОМОВ
(бош муҳаррир ўринбосари),
Рустам АБДУРАЗЗОҚОВ,
Абдуманноп АЛИМБОВЕВ,
Дилбар ЖАҲОНГИРОВА,
Тургунбой МАДИЁРОВ,
Тургун НАЗАРОВ
(масъул котиб),
Мухаммаджон ОТАҚУЛОВ,
Мухайе ТўЛАГАНОВА,
Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА,
Баҳодир УМУРЗОҚОВ,
Тўлқин ҚОЗОҚБОВЕВ.

• Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
• Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
• Масъул котиб 56-52-78

БЎЛИМЛАР

• Касаба уюшмалари ва муҳбирлар билан ишлаш — 56-82-79
• Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар — 56-87-78, 56-87-63
• Ишлаб чиқариш ва ҳўжалик — 56-85-43

• ВИЛОЯТЛАРДАГИ
МУҲБИРЛАРИМИЗНИНГ
ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10
Бухорода — 3-50-10
Гулистонда — 2-24-98
Жиззахда — 2-31-41
Навоийда — 3-52-99
Наманганда — 6-22-10
Нукусда — 2-44-46
Самарқандда — 35-64-22
Термизда — 2-70-07
Тошкентда — 56-82-79
Фарғонада — 4-28-29
Урганчда — 6-03-40
Қаршида — 5-33-71

• Мухарририятга келган қўлёзмалар (2 ораликда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Тахририят воситачилик қилмайди. Мақола-лардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.

• СОТУВДА эркин нархда.

• Жума кунлари чиқади.

• Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди — 19.00

• Навбатчи масъул:

Жонрид АБДУЛЛАХОНОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:

700165, Тошкент шаҳри,
«Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

• Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Матбуот Давлат қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

• IBM компьютерида териди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Формати А-3, ҳажми 2 босма табок.

• «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили. «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. • Буюртма Г-0030.

А 2 3 4 5 6